

Προτάσεις του
Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας/Τμήμα Δυτικής Ελλάδας
για το νέο
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα «2021-2027»
της
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΜΑΙΟΣ 2021

Περιεχόμενα

Προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΔΕ για το νέο Ε.Π. Δυτική Ελλάδα «2021-2027» της Π.Δ.Ε.	3
1. Εισαγωγή	3
2. Βασικοί Στόχοι Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την νέα Περίοδο	4
3. Γενικές Κατευθυντήριες Γραμμές.....	6
Άξονας Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών	7
1. Προσεισμικός Έλεγχος Δημοσίων και Ιδιωτικών Κτιρίων Υψηλής Σπουδαιότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας & Επιμόρφωση Μηχανικών	7
2. Αντισεισμική Προστασία κρίσιμων υποδομών.....	14
3. Αντιπλημμυρική προστασία. Σύνταξη μελετών και παραγωγή έργων.....	16
4. Αντιμετώπιση του Φαινομένου Διάβρωσης των Ακτών	20
5. Επιτήρηση περιβαλλοντικών ρύπων με χρήση Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων.....	23
Άξονας Ενέργεια	25
1. Πρότυπες ενεργειακές παρεμβάσεις με έμφαση στα έξυπνα ενεργειακά μικροδίκτυα	25
2. Παρεμβάσεις ΕΞΕ σε δημόσια κτίρια	27
3. Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) σε επιχειρήσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.....	29
4. Ενίσχυση παρεμβάσεων βιώσιμης κινητικότητας και υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων από φυσικό αέριο	31
5. Βιώσιμη Ηλεκτροκίνηση και αστικές μετακινήσεις	32
Άξονας Περιβάλλον	34
1. Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής στην Παράκτια Ζώνη.....	34
2. Αστικές Δενδροφυτεύσεις Μεγάλης Κλίμακας.....	36
3. Ανάπλαση/Αναβάθμιση του Δασυλλίου του Δήμου Πατρέων.....	39
4. Ηλεκτροδότηση Ελλιμενισμένων Πλοίων “Cold Ironing”	41
5. Ανάπτυξη Πλωτών Φωτοβολταϊκών.....	43
6. Διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων/προϊόντων αμιάντου σε κτίρια υψηλής σπουδαιότητας με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας	45
7. Καθαρισμός Ακτών	48
Άξονας Περιφερειακής Ανάπτυξης	50
1. Επιταχυντής Μεταφοράς Καινοτομίας ΤΕΕ/ΤΔΕ	50
2. Πρότυπα Εργαστήρια Κατασκευής από το ΤΕΕ/ΤΔΕ (FabLabs).....	52
3. Δημιουργία Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου (AGRO-HUB).....	54
Άξονας Συνδυασμένων Μεταφορών.....	57

1. Μετατροπή του αερολιμένα του Αράξου από επιβατικό σε επιβατικό-εμπορευματικό αεροδρόμιο	57
2. Διεύρυνση δικτύου σημείων πολλαπλής φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.....	58
3. Κατασκευές – παρεμβάσεις στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο της ΠΔΕ για την βελτίωση προσβασιμότητας σε κρίσιμες δημοσιές υποδομές.....	61
4. Κατασκευή Κυκλικών Κόμβων σε κομβικά σημεία της πόλης των Πατρών για την βελτίωση της κυκλοφορίας.....	63
Άξονας Διαφύλαξη Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	64
1. Βιώσιμη αστική αναβάθμιση περιοχής των Προσφυγικών (συνοικία Σ9) του Σχεδίου Πόλεως Πατρών με σκοπό την προστασία της φυσιογνωμίας της, τα περιβαλλοντικά οφέλη και επιδίωξη της πολύκεντρικότητας στο αστικό συνεχές.	64
2. Πρότυπες επεμβάσεις για τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα ορεινών παραδοσιακών οικισμών	66
3. Αξιοποίηση και ανάπτυξη του πρώην εργοστασίου χαρτοποιίας ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Γ.Λ.....	67
Άξονας Τουρισμός	70
1. Αγροτουρισμός – πολιτιστικός & αθλητικός τουρισμός (Π.Ε. Ηλείας). Χάραξη αγροτουριστικών - ζωνών αθλητικού και πολιτιστικού τουρισμού	70
Άξονας Χωροταξίας - Πολεοδομίας	71
1. Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης και δημιουργία Ειδικού Χωρικού Σχεδίου στην περιοχή της νεοδημιουργηθείσας παραλίμνιας περιοχής Πείρου – Παραπείρου.....	71
2. Ενοποίηση Διαδρομών Πάτρας: Νέο Λιμάνι Πάτρας - Νότιο Πάρκο – Φάρος – Τριών Ναυάρχων – Τριών Συμμάχων (παραλιακά) – Αγίου Νικολάου – Κάστρο – Δασύλλιο - Αρχαίο Ωδείο - Ψηλά Αλώνια Τριών Ναυάρχων – Ρήγα Φεραίου – Παντανάσσης – Πλ. Δημοκρατίας	73
3. Ενοποίηση σημείων ενδιαφέροντος και ανάπλασης της περιοχής πέριξ του αρχαιολογικού μουσείου πατρών	76

Προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΔΕ για το νέο Ε.Π. Δυτική Ελλάδα «2021-2027» της Π.Δ.Ε.

1. Εισαγωγή

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας (ΤΕΕ/ΤΔΕ) ως τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας κλήθηκε θεσμικά να συμμετάσχει στα πλαίσια τις διαβούλευσης που πραγματοποιεί η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027». Ανταποκρινόμενο θετικά στην πρόσκληση προσπάθησε να αποτυπώσει στο παρόν τις εκπεφρασμένες απόψεις των μελών του και να προτείνει μια σειρά από παρεμβάσεις / προτάσεις οι οποίες θα συνδράμουν στην σύνταξη του προγράμματος για την νέα προγραμματική περίοδο, για μία περιοχή η οποία φαίνεται ξεκάθαρα να υστερεί σε μία σειρά από δείκτες ανάπτυξης, αν και διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις για να βρίσκεται σε μια πιο ευνοϊκή τροχιά ανάπτυξης.

Βάση για την ανάπτυξη των προτάσεων / παρεμβάσεων που προτείνονται από το παρόν σχέδιο και οι οποίες πρέπει να συμπεριληφθούν στον σχεδιασμό του επόμενου επιχειρησιακού προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» αποτέλεσε το κείμενο βάσης για επικοινωνία με τους φορείς και κοινωνικούς εταίρους (Concept Paper) το οποίο δόθηκε στην δημοσιότητα από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Μέσα στο κείμενο αυτό αποτυπώνονται οι βασικές συνιστώσες σχεδιασμού της στρατηγικής του προγράμματος για την νέα προγραμματική περίοδο οι οποίες ταξινομούνται με την διατύπωση των πέντε στόχων πολιτικής της νέας πολιτικής συνοχής οι οποίοι προσδιορίζονται στους:

- **ΣΠ.1:** Μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής ψηφιακής συνδεσιμότητας.
- **ΣΠ.2:** Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- **ΣΠ.3:** Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας.
- **ΣΠ.4:** Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.
- **ΣΠ.5:** Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Στα ανωτέρω πλαίσια σχεδιασμού το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας προσπάθησε να αναπτύξει τις προτάσεις / παρεμβάσεις του οι οποίες να συνάδουν με τους ανωτέρω στόχους πολιτικής είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά προκειμένου να πετύχει το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα στην κατεύθυνση αξιοποίησης με τον καλύτερο τρόπο κάθε εισερχόμενου ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μια πολυάριθμη ομάδα μηχανικών της περιοχής εργάστηκε για αυτό το αποτέλεσμα των προτάσεων / παρεμβάσεων που έχετε στα χέρια σας στον περιορισμένο χρόνο που μας διατέθηκε (19.4.21-15.5.21) και το οποίο αποτελεί τις θέσεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας στην διαβούλευση για το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027».

2. Βασικοί Στόχοι Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την νέα Περίοδο

Είναι ευρέως γνωστό ότι εδώ και αρκετά χρόνια ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι σε δεινή θέση αφού παράγει μόνο το 5% του εγχώριου ΑΕΠ και είναι η 6η περιφερειακή οικονομία της χώρας ενώ το αναπτυξιακό της δυναμικό, όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι ιδιαίτερα χαμηλό, στο 74% του εθνικού και στο 44% του Ευρωπαϊκού. Προφανώς η δεινή αυτή θέση που βρίσκεται δεν είναι κάτι τυχαίο και ούτε γίνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα όπως αντίστοιχα δεν αντιστρέφεται και εύκολα. Το ζητούμενο όμως είναι να μην υπάρξει επιδείνωση κάτι που όμως συμβαίνει, και αυτό έχει πολλές αιτίες.

Ο πρωτογενής τομέας που είναι κυρίαρχος στο σύνολο της ΠΔΕ χρήζει εκσυγχρονισμού και εξωστρέφειας και ειδικότερα είναι αναγκαίο να βελτιωθεί και να επεκταθεί το αρδευτικό δίκτυο κυρίως στην Ηλεία και την Δυτική Αχαΐα, να προστατευθεί η γεωργική γη και η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας. Η ΠΔΕ πρέπει να προσαρμοστεί στην υποστήριξη βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας, στον εστιασμό στην έρευνα, την τεχνολογία και την έξυπνη γεωργία, στη βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας και στην προστασία της βιοποικιλότητας.

Ο δευτερογενής τομέας απαιτείται να ανασυγκροτηθεί και να εκσυγχρονιστεί με την απαραίτητη επέκταση της ΒΙΠΕ Πατρών και την χωροθέτηση Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου στην Ηλεία. Στην ΠΔΕ κυριαρχεί σε μεγάλο βαθμό η διάσπαρτη και άναρχη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του δευτερογενούς τομέα στις εντός και εκτός σχεδίου περιοχές, και η αταξία αυτή πρέπει να αρθεί. Η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων θεωρείται αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στη Δυτική Ελλάδα. Η ολοκληρωμένη παραγωγική αναδιοργάνωση με προτεραιότητα τη βιομηχανία-βιοτεχνία και την εφοδιαστική αλυσίδα θα συμβάλλει σημαντικά στην άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Ομοίως στον τριτογενή τομέα απαιτείται σοβαρή αξιοποίηση των πολιτιστικών και αρχαιολογικών πόρων της ΠΔΕ, αλλά και την ανάπτυξη περιηγητικού, πολιτιστικού και ναυταθλητικού τουρισμού. Δεν είναι δυνατό όμως το κυριάρχο παγκόσμιο brand name της Αρχαίας Ολυμπίας να είναι ο πυρήνας της Δυτικής Ελλάδας και να μην αξιοποιείται με τους βέλτιστους τρόπους στην κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να γίνουν άμεσες παρεμβάσεις από τους επικεφαλής της περιοχής και τους εκπροσώπους του κοινοβουλίου προς την κυβέρνηση και τον ΑΔΜΗΕ έτσι ώστε να αρθεί ο ενεργειακός αποκλεισμός του τμήματος της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που ανήκει στην Πελοπόννησο λόγω του κορεσμού του ηλεκτρικού δικτύου. Διότι αν αυτό δεν γίνει, η Δυτική Ελλάδα θα έρθει σύντομα σε ακόμη δυσμενέστερη θέση αυξάνοντας την ενεργειακή της απομόνωση και διευρύνοντας το χάσμα του κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με το εθνικό και ευρωπαϊκό.

Στον τομέα των μεταφορικών υποδομών η Δυτική Ελλάδα τιμωρείται παραδειγματικά τα τελευταία χρόνια από την κεντρική κυβέρνηση. Ο νέος αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος, μαζί με αναβαθμίσεις οδικών προσβάσεων και συνδέσεων που είχε προγραμματιστεί, μελετηθεί και είχε ξεκινήσει να κατασκευάζεται, εδώ και δύο χρόνια βρίσκεται «σταματημένος» και όπως φαίνεται δεν θα μπορέσει να ολοκληρωθεί εντός του τρέχοντος χρηματοδοτικού πλαισίου στο οποίο έχει ενταχθεί με ότι αυτό συνεπάγεται για τις ανθρώπινες ζωές που χάνονται συνεχώς σε αυτόν αλλά και την ανάπτυξη της περιοχής και ιδιαίτερα της Π.Ε. Ηλείας.

Η Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στον άξονα Κιάτο – Πάτρα (Διακοπτό-Ροδοδάφνη, Ροδοδάφνη-Ψαθόπυργος, Ψαθόπυργος-Ρίο, και Ρίο-Νέος Λιμένας Πάτρας) η οποία θα συνδέσει την Πάτρα με την Αθήνα, εδώ και δύο χρόνια προχωρά με απελπιστικά αργούς ρυθμούς ενώ ακόμη δεν έχει δημοπρατηθεί το τελευταίο κομμάτι που αφορά την διέλευση από την πόλη της Πάτρας μέχρι τον νέο λιμένα της. Από την άλλη πλευρά δεν γίνεται κανένας λόγος για την συνέχιση της σιδηροδρομικής γραμμής για Πύργο και διασύνδεση του με την ΒΙΠΕ Πατρών και με το αεροδρόμιο του Αράξου. Από την μεριά του ο νέος διαχειριστής του αεροδρόμιου του Αράξου δεν φαίνεται αγωνιά για την ανάπτυξη του χωρίς σιδηρόδρομο ή χωρίς επιπλέον κίνητρο. Έτσι στο κομμάτι των μεταφορών είναι πλέον αδήριτη ανάγκη για υλοποίηση:

- α) Η ολοκλήρωση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας - Πάτρας.
- β) Η ολοκλήρωση του νέου αυτοκινητόδρομου Πατρών – Πύργου.
- γ) Η αναβάθμιση της οδού Πύργος- Αρχαία Ολυμπία – Καλαμάτα.
- γ) Η σύνδεση της ΒΙΠΕ Πάτρας με το σιδηροδρομικό δίκτυο.
- δ) Η διασύνδεση του αεροδρομίου του Δ Αράξου με το σιδηροδρομικό δίκτυο.
- ε) Σημαντική παράμετρο η σιδηροδρομική διασύνδεση του λιμένα Κατακόλου με τον Πύργο και την Αρχαία Ολυμπία μέσω θεματικού τρένου.

Στο τομέα της ψηφιακής συνδεσιμότητας η Δυτική Ελλάδα ακολουθεί τα βήματα τη χώρας έχοντας και αυτή πολύ χαμηλή θέση σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αν και έχει τη δυναμική υποδομών και ανθρώπινων πόρων, παρά την σημαντική πρόοδο εμφανίζει ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις στην χρήση Η/Υ και διαδικτύου. Έτσι θα πρέπει εντός της επόμενης προγραμματικής περιόδου η επέκταση των ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων και η ενίσχυση της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών για την ψηφιακή οικονομία και την ψηφιακή διακυβέρνηση να αποτελέσει αντικείμενο στήριξης στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Όλα τα ανωτέρω αφορούν μερικούς κυρίαρχους τομείς, γιατί υπάρχουν και πολλοί ακόμη, που επεξηγούν πλήρως την θέση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Προφανώς όλοι αυτοί οι τομείς δευτερευόντως ή ακροθιγώς σχετίζονται με το νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας «Δυτική Ελλάδα 2021-2027», αλλά είναι αυτοί που είναι κυρίαρχοι και συμμετέχουν με μεγάλο συντελεστή βαρύτητας στην αναπτυξιακή πορεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Σε αυτούς τους τομείς τα επόμενα χρόνια η κεντρική κυβέρνηση θα πρέπει να ρίξει ιδιαίτερο βάρος και να υλοποιήσει τις ανωτέρω υποδομές και δράσεις έτσι ώστε να βοηθήσει Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας να αντιστρέψει αυτό το δεινό κλίμα που την διέπει και να αναβαθμίσει την θέση που κατέχει στο εγχώριο και ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Είναι υποχρέωση της κυβέρνησης να πραγματοποιήσει τα ανωτέρω έργα και των εκλεγμένων εκπροσώπων της περιοχής σθεναρά να τα διεκδικούν.

Προφανώς σε όλα τα ανωτέρω το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας μόνο επικουρικά μπορεί να συμβάλλει. Έτσι και με δεδομένο ότι αντικείμενο τις τρέχουσας διαβούλευσης είναι οι προτάσεις των φορέων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027», το ΤΕΕ / ΤΔΕ στα παρακάτω κεφάλαια, αναπτύσσει τεκμηριωμένα και αναλυτικά τις προτάσεις του.

3. Γενικές Κατευθυντήριες Γραμμές.

Οι προτάσεις που κατατίθενται με το παρόν έντυπο από το ΤΕΕ/ΤΔΕ προς την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχετίζονται περισσότερο με τους τεχνικούς – αναπτυξιακούς άξονες που άλλωστε είναι και αυτοί οι οποίοι εκφράζονται διαχρονικά από ΤΕΕ/ΤΔΕ αλλά και αυτούς με τους οποίους θεσμικά στο πλαίσιο λειτουργίας του ασχολείται.

Ιδιαίτερη προσπάθεια δόθηκε οι προτάσεις/παρεμβάσεις να σχετίζονται απόλυτα με τους στόχους πολιτικής που τίθενται από το κείμενο βάσης για την διαβούλευση και είναι προς την κατεύθυνση αύξησης της απασχόλησης, της παραγωγικότητας, της εξωστρέφειας αλλά και της ποιοτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Δυτική Ελλάδα μέσα από ένα πρίσμα βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών προσδίδοντας το μέγιστο ανταποδοτικό όφελος προς τον πολίτη και με την μέγιστη προστιθέμενη αξία για την περιοχή. Αντίθετα προτάσεις οι οποίες σχετίζονταν με μια απλή αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας χωρίς ιδιαίτερο κοινωνικό αποτύπωμα και χωρίς διασφαλισμένη απόδοση στην βελτίωση δεικτών, στους οποίους υστερεί η περιοχή, δεν προκρίθηκαν.

Οι παρεμβάσεις που προτείνονται με το παρόν δεν είναι απλά προτάσεις στρατηγικού σχεδιασμού σε επίπεδο προσέγγισης θεματικών προτεραιοτήτων και γενικότερων στόχων. Είναι προτάσεις σε επίπεδο αξόνων-αν και δεν υπήρχαν άξονες εξειδίκευσης στο κείμενο βάσης- και έχουν εξειδικευτεί όσο το δυνατόν περισσότερο έτσι ώστε να αποτελέσουν τις δράσεις της επόμενης προγραμματικής περιόδου οι οποίες θα συμβάλουν στην άρση της υστέρησης που παρουσιάζει η Δυτική Ελλάδα στους προτεινόμενους στόχους πολιτικής και τις στρατηγικές τους κατευθύνσεις όπως αυτές αποτυπώνονται για τον καθένα στο κείμενο βάσης.

Να σημειωθεί ότι στις γενικότερες κατευθύνσεις για την σύνταξη του παρόντος έγινε προσπάθεια μη επικάλυψης των προτεινόμενων παρεμβάσεων και μη χρηματοδότησης τους από αντίστοιχα τομεακά προγράμματα. Με δεδομένο ότι όμως αρκετά από αυτά ακόμη δεν έχουν κατ' αντιστοιχία με το επίμαχο εγκριθεί από την ευρωπαϊκή επιτροπή δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα αλληλοκάλυψης.

Τέλος να σημειωθεί ότι στην σύνταξη του παρόντος το ΤΕΕ/ΤΔΕ προσπάθησε στις προτάσεις του να περιοριστεί στην εξειδίκευση των δράσεων περιορισμένων χρηματοδοτικών απαιτήσεων έτσι ώστε να δύνανται υλοποιησιμες από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στο νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα, αποφεύγοντας να προτείνει παρεμβάσεις μεγάλων έργων τα οποία θα αντλούσαν υπέρογκα ποσά του διαθέσιμου π/υ ενώ ταυτόχρονα δύνανται να χρηματοδοτηθούν και με άλλους τρόπους (π.χ. ταμείο ανασυγκρότησης και ανάκαμψης, ευρωπαϊκό ταμείο στρατηγικών επενδύσεων, πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων κλπ).

Το σύνολο των προτεινόμενων παρεμβάσεων από το ΤΕΕ/ΤΔΕ παρουσιάζονται αναλυτικά στο παρακάτω κείμενο οι οποίες παρατίθενται ταξινομημένες ανάλογα με τον θεματικό άξονα στον οποίο ανήκουν.

Άξονας Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Προσεισμικός Έλεγχος Δημοσίων και Ιδιωτικών Κτιρίων Υψηλής Σπουδαιότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας & Επιμόρφωση Μηχανικών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά) : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού .

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

- α) Ο προσεισμικός έλεγχος Σχολείων και λοιπών Δημοσίων (ή και ιδιωτικών) Κτιρίων υψηλής σπουδαιότητας (κατασκευής προς του 1990) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- β) Αποτίμηση της σεισμικής τους επάρκειας (μέσω προσεγγιστικών και αναλυτικών μεθόδων) και θέσπιση αποτελεσματικών ενεργειών για την αντισεισμική αναβάθμιση των πιο ανεπαρκών κτιρίων.
- γ) Επιμόρφωση μηχανικών διαφόρων ειδικοτήτων στην διενέργεια προσεισμικών και μετασεισμικών ελέγχων και σύσταση Μητρώου Εθελοντών Μηχανικών Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών

Στόχος:

Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι:

- Η αποτίμηση της σεισμικής επάρκειας των Σχολείων και Δημοσίων Κτιρίων Κοινής Ωφέλειας μέσω χρήσης προσεγγιστικών μεθόδων (πρωτοβάθμιος, δευτεροβάθμιος έλεγχος).
- Ο αναλυτικός έλεγχος (κατά ΚΑΝΕΠΕ/ΚΑΔΕΤ) αυτών με τις σημαντικότερες ανεπάρκειες.
- Λήψη μέτρων επέμβασης.
- Δημιουργία Μητρώου Εθελοντών Μηχανικών Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών

Έμμεσοι στόχοι μπορούν να ορισθούν οι ακόλουθοι:

- Η ενίσχυση της πρόληψης, της αντιμετώπισης και της διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου
- Η ενίσχυση δράσεων αντισεισμικής προστασίας, της δημόσιας ασφάλειας και της προστασίας της υγείας των πολιτών.
- Την συνεχή και διαρκή επιμόρφωση των μηχανικών στην διενέργεια προσεισμικών και μετασεισμικών ελέγχων

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Η Ελλάδα είναι μία χώρα στενά συνδεδεμένη με σεισμικά καταστροφικά φαινόμενα καθώς παρουσιάζει την υψηλότερη σεισμική επικινδυνότητα στην Ευρώπη. Η πρόληψη αλλά και η αντιμετώπιση των συνεπειών του σεισμού για την ανθρώπινη ζωή, το δομημένο περιβάλλον και την κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας οφείλουν να αποτελούν αντικείμενο δημόσιας διαβούλευσης με στόχο τον διαρκή εκσυγχρονισμό της αντισεισμικής μας πολιτικής.

Ο σεισμός αποτελεί μία κατάσταση έκτακτης ανάγκης με ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης, αλλά και τις οικονομικές και πολιτιστικές δραστηριότητες

Η διαχείριση τέτοιων καταστροφών πρέπει να εκλαμβάνεται ως μία κυκλική διαδικασία που περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων πρόληψης, σχέδιο ετοιμότητας, αλλά και μεθόδους αντιμετώπισης και αποκατάστασης.

- Η πρόληψη περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών - δράσεων που πρέπει να γίνουν πριν την καταστροφή και που διασφαλίζουν ότι οι συνέπειες θα αποτραπούν ή θα μετριαστούν
- Η φάση της ετοιμότητας αναφέρεται στο σύνολο των ρυθμίσεων που διασφαλίζουν ότι όλες οι υπηρεσίες και οι πόροι που είναι απαραίτητοι για την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής θα κινητοποιηθούν αποτελεσματικά.
- Η απόκριση έκτακτης ανάγκης - καταστροφής περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων που υλοποιούνται αμέσως μετά τον σεισμό.

Ως Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας έχουμε γίνει μάρτυρες των οργανωτικών και επιχειρησιακών κενών που προκύπτουν έπειτα από τέτοια καταστροφικά γεγονότα και οφείλονται πολλές φορές σε έλλειψη εκπαίδευσης-πόρων και προσωπικού

Διεκδικούμε τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Προσεισμικών αλλά και Μετασεισμικών παρεμβάσεων σε συνεργασία με την Πολιτεία και τους θεσμοθετημένους φορείς (Πολυτεχνεία-Ο.Α.Σ.Π-Ι.Τ.Σ.Α.Κ) που θα ξεκινά από την εκπαίδευση-επιμόρφωση των διπλωματούχων μηχανικών οι οποίοι με την υψηλή επιστημονική τους κατάρτιση και επαγγελματική ευσυνειδησία θα μπορούν να συνεισφέρουν καταλυτικά τις κρίσιμες εκείνες ώρες.

Προς την κατεύθυνση αυτή ως ΤΕΕ / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας καταθέτουμε μια ολοκληρωμένη πρόταση δημιουργίας μιας δράσης βασισμένης σε σύγχρονο, άρτιο επιστημονικά και κοστολογημένο σχέδιο Προσεισμικών και Μετασεισμικών ενεργειών, που θα κινείται σε τρεις βασικούς άξονες(με χρονική προτεραιότητα):

- (i) Την επιμόρφωση των διπλωματούχων μηχανικών στη διενέργεια προσεισμικών ελέγχων κατά τα πρότυπα του Ο.Α.Σ.Π με στόχο την πρόληψη και έγκαιρη ενημέρωση σε ότι αφορά ενδεχόμενες ενισχύσεις / αποκαταστάσεις που απαιτούνται στο «γερασμένο» κτιριακό απόθεμα
- (ii) Την επιμόρφωση των διπλωματούχων μηχανικών στη διενέργεια μετασεισμικών ελέγχων με στόχο αφενός τις τεκμηριωμένες προτάσεις για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων και συνεπειών έπειτα από σεισμό, αφετέρου την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων (χρονική πίεση-φορτισμένο κλίμα) που θα συναντήσουν
- (iii) Την χρήση καινοτόμων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών προς την κατεύθυνση παρακολούθησης και συλλογής πληροφορίας τις πρώτες κρίσιμες ώρες ,αλλά και την δημιουργία «ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης» καταγραφής δομικών βλαβών ανά σπουδαιότητα κτιρίων και περιοχών

ΠΡΟΣΕΙΣΜΙΚΟΣ-ΜΕΤΑΣΕΙΣΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Η αντισεισμική δόμηση των κτιρίων αποτελεί αναμφισβήτητα τον κύριο και καθοριστικό παράγοντα για την αντιμετώπιση του σεισμικού κινδύνου. Στη χώρα μας, η οποία παρουσιάζει την υψηλότερη σεισμική επικινδυνότητα στην Ευρώπη, ο σχεδιασμός και η κατασκευή κτιρίων ικανών να δέχονται με ασφάλεια τις σεισμικές καταπονήσεις, αποτελούσε και αποτελεί βασική προτεραιότητα της Πολιτείας. Στην κατεύθυνση αυτή τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολλά και σημαντικά βήματα, κυρίως με τη θεσμοθέτηση αυστηρών Αντισεισμικών Κανονισμών. Δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος του κτιριακού αποθέματος έχει κατασκευαστεί με παλαιότερους κανονισμούς, ανακύπτει το ερώτημα του βαθμού επάρκειας των κατασκευών αυτών έναντι σεισμού.

Από τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (απογραφή 2011) και τους σχετικούς Πίνακες του Ο.Α.Σ.Π καταγράφεται το κτιριακό απόθεμα (ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης) ανά χρονική περίοδο κατασκευής και εν ισχύ αντισεισμικό κανονισμό

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ-Απογραφή συνολικού κτιριακού αποθέματος 2011
Προσεισμικός Έλεγχος Κτιρίων Δημόσιας & Κοινοφειλούς Χρήσης

Πίνακας (1) –Συνολικό κτιριακό απόθεμα

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 43% των υφισταμένων κτιρίων κατασκευάστηκε σύμφωνα με τον πρώτο Αντισεισμικό Κανονισμό που θεσμοθετήθηκε στη χώρα το 1959 ενώ το 23% χωρίς Αντισεισμικό Κανονισμό.

Πηγή : Δείγμα από 15.193 Δημόσια κτίρια, Βάση δεδομένων ΟΑΣΠ
Προσεισμικός Έλεγχος Κτιρίων Δημόσιας & Κοινοφειλούς Χρήσης

Για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (επίσης από στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ 2011) προκύπτει ότι στις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας και Ηλείας το ποσοστό των κτιρίων που κατασκευάστηκαν προ του 1985 ανέρχεται **64,67%** και **67,93%** του αντίστοιχου συνολικού κτιριακού αποθέματος

Περιγραφή διοικητικής διαίρεσης	Σύνολο κτιρίων	Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου										
		Προ του 1919	1919 - 1945	1946 -1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1985	1986 - 1990	1991 - 1995	1996 -2000	2001 - 2005	2006 και μετά
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	303.064	6.459	25.530	39.641	51.167	56.645	31.663	24.362	19.490	18.018	14.628	11.474
Π.Ε ΑΧΑΪΑΣ	114.982	2.437	8.289	13.518	18.506	19.999	11.605	9.699	8.160	8.293	7.094	5.297
Π.Ε ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	102.472	2.475	12.071	17.361	18.047	19.296	9.345	6.830	4.470	4.583	3.940	3.395
Π.Ε ΗΛΕΙΑΣ	85.610	1.547	5.170	8.762	14.614	17.350	10.713	7.833	6.860	5.142	3.594	2.782
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	69,66%			211.105								
Π.Ε ΑΧΑΪΑΣ	64,67%			74.354								
Π.Ε ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	76,70%			78.595								
Π.Ε ΗΛΕΙΑΣ	67,93%			58.156								

Προς την κατεύθυνση λήψης ουσιαστικών πρωτοβουλιών το ΤΕΕ/ΤΔΕ προτείνει δύο βασικούς κύκλους εκπαίδευσης μηχανικών του ιδιωτικού τομέα και στην συνέχεια την πρακτική εφαρμογή σε κτίρια προ του 1985.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ –ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ- ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Διοργάνωση επιδοτούμενων σεμιναρίων δύο κύκλων (διαδικτυακά ή με φυσική παρουσία) με θεματολογία τον **προσεισμικό έλεγχο (1^{ος} κύκλος- 50 ώρες)** και **μετασεισμικό έλεγχο (2^{ος} κύκλος-40 ώρες)** κτιρίων υπό την αιγίδα του Τ.Ε.Ε/Τ.Δ.Ε που θα απευθύνονται σε **300** (ενδεικτικά) διπλωματούχους μηχανικούς από Αχαΐα και Ηλεία.

Η θεματολογία που θα αναπτυχθεί καθώς και η παρουσίαση και η διανομή του εκπαιδευτικού υλικού θα αποτελέσουν ευθύνη επιστημονικής επιτροπής στελεχωμένη από καθηγητές Πολυτεχνικών Σχολών Πανεπιστημίων της Ελλάδος και του εξωτερικού, στελέχη από τον Ο.Α.Σ.Π και τον Ι.Τ.Σ.Α.Κ ,σε συνεργασία πάντα με το ΤΕΕ/ΤΔΕ

Όσοι παρακολουθήσουν το σύνολο των σεμιναρίων και αξιολογηθούν επιτυχώς θα έχουν το δικαίωμα εγγραφής στο **Μητρώο Εθελοντών Μηχανικών Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών** που έχει συστήσει το ΤΕΕ/ΤΔΕ από το 2014 και του οποίου θα διαθέσει στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Στον **Προσεισμικό έλεγχο (1^{ος} κύκλος)** θα αναλύεται η μεθοδολογία των τριών βασικών επιπέδων ελέγχου:

- Τον Πρωτοβάθμιο προσεισμικό έλεγχο ή Ταχύ Οπτικό Έλεγχο (ΤΟΕ), για την πρώτη καταγραφή και ταχεία αποτίμηση της σεισμικής ικανότητας των σχολείων και δημοσίων κτιρίων κοινωφελούς χρήσης.

- Τον Δευτεροβάθμιο προσεισμικό έλεγχο για την προσεγγιστική αποτίμηση της σεισμικής ικανότητας με βάση αναλυτικότερους υπολογισμούς και (μη καταστροφικό) έλεγχο ποιότητας των υλικών, για όσα κτίρια προκύψει ανεπαρκής σεισμική ικανότητα με βάση τα αποτελέσματα του ΤΟΕ.
- Την αναλυτική αποτίμηση της σεισμικής ικανότητας και (ενδεχομένως) σύνταξη μελέτης αποκατάστασης-ενίσχυσης, για τα κτίρια που θα προκύψει σημαντική τοπική ή γενική σεισμική ανεπάρκεια από το προηγούμενο στάδιο.

Τα στοιχεία που συλλέγονται καταγράφονται στα Δελτία Ελέγχου που έχουν καθοριστεί προκειμένου να παρέχουν τιμές για ένα πρώτο «δείκτη σεισμικής ικανότητας» εκάστου κτιρίου, ο οποίος θα προσδιοριστεί μετά από σχετική επεξεργασία και βαθμονόμηση των στοιχείων αυτών.

Από την επεξεργασία των στοιχείων του Δελτίου Ελέγχου, καθώς και από τις αναμενόμενες μέγιστες σεισμικές δράσεις ανά περιοχή για τα αμέσως επόμενα χρόνια, όπως έχουν ορισθεί από τους αρμόδιους σεισμολογικούς φορείς, δύναται να προσδιορισθούν οι προτεραιότητες για τον περαιτέρω έλεγχο ή την αναγκαιότητα λήψης άμεσων μέτρων.

Στο Μετασεισμικό έλεγχο (2^{ος} κύκλος) θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία των δύο βασικών σταδίων ελέγχου :

- **Στάδιο 1ο:** Πρωτοβάθμιος Μετασεισμικός Έλεγχος που διεξάγεται υπό χρονική πίεση και αντίξοες συνθήκες και θα αφορά τον άμεσο οπτικό έλεγχο υποδομών και κτιρίων για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από τον σεισμό ή από άλλα επαγόμενα του σεισμού φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και την ταξινόμησή τους στις τρεις βασικές κατηγορίες:
 - **Κατηγορία I (κόκκινα):** Κτήρια ακατάλληλα για χρήση λόγω εκτεταμένων και σοβαρών βλαβών που καθιστούν πιθανή την κατάρρευσή τους (ή τμημάτων τους).
 - **Κατηγορία II (κίτρινα):** Κτήρια προσωρινώς ακατάλληλα για χρήση λόγω βλαβών που μειώνουν σημαντικά τη φέρουσα ικανότητά τους και απαιτούν τη λήψη μέτρων ασφάλειας (π.χ. προσωρινή υποστύλωση).
 - **Κατηγορία III (πράσινα):** Κτήρια που δεν έχουν βλάβες
- **Στάδιο 2ο:** Δευτεροβάθμιος μετασεισμικός έλεγχος, ο οποίος στοχεύει στον ακριβέστερο εντοπισμό των αδυναμιών του κτηρίου, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για την αποκατάσταση ή ενίσχυσή του

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στην (Β) φάση επιλέγεται να ελεγχθούν ως πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω σεμιναρίων κτίρια δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα μεγάλης σπουδαιότητας ,ήτοι (ενδεικτικά) :

(α) τα σχολικά κτίρια των Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας και Ηλείας που κατασκευάστηκαν προ του έτους 1985 σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο (όπου απαιτείται) .Από τους διαθέσιμους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ (2011) προκύπτει ότι το πλήθος των σχολικών κτιρίων ανέρχεται στα **664**

(β) Ιδιωτικά κτίρια συνάθροισης κοινού προ του 85 στο ιστορικό κέντρο της Πάτρας και του Πύργου **(ενδεικτικά 100 κτίρια)**

ΕΛΣΤΑΤ (Πίνακες 2011-Σχολεία)

Π. Ε. ΑΧΑΪΑΣ	562	Π. Ε. ΗΛΕΙΑΣ	418	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.572
Προ του 1919	16	Προ του 1919	8	Προ του 1919	40
1919 - 1945	70	1919 - 1945	32	1919 - 1945	201
1946 - 1960	90	1946 - 1960	71	1946 - 1960	296
1961 - 1970	81	1961 - 1970	54	1961 - 1970	216
1971 - 1980	82	1971 - 1980	65	1971 - 1980	217
1981 - 1985	50	1981 - 1985	45	1981 - 1985	137
1986 - 1990	30	1986 - 1990	25	1986 - 1990	88
1991 - 1995	64	1991 - 1995	30	1991 - 1995	116
1996 - 2000	33	1996 - 2000	21	1996 - 2000	91
2001 - 2005	25	2001 - 2005	31	2001 - 2005	87
2006 και μετά	19	2006 και μετά	28	2006 και μετά	69
Υπό κατασκευή	2	Υπό κατασκευή	8	Υπό κατασκευή	14
Κτίρια προ 1985	389	Κτίρια προ 1985	275	Κτίρια προ 1985	1.107
Ποσοστό	69,22%	Ποσοστό	65,79%	Ποσοστό	70,42%

Στο σύνολο των (664 +100) κτιρίων θα εκτελεσθεί πρωτοβάθμιος προσεισμικός έλεγχος ,ενώ θεωρούμε ότι σε ένα ποσοστό ~20% (155)θα απαιτηθεί και δευτεροβάθμιος έλεγχος

Πρωτοβάθμιος έλεγχος : Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στον δομικό τύπο του κτιρίου (σκυρόδεμα, φέρουσα τοιχοποιία κ.α), τα σεισμολογικά και γεωτεχνικά στοιχεία της περιοχής, θέματα μόρφωσης του φορέα (μαλακός όροφος, μη κανονική διάταξη τοιχοπλήρωσης , οριζόντια ή καθ' ύψος μη κανονικότητα, μεγάλο ύψος, ενδεχόμενο στρέψης, κοντά υποστυλώματα κ.α.) ενώ λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση συντήρησης του κτιρίου καθώς και η ανάγκη αποτύπωσης σε περίπτωση μη εύρεσης φακέλου

Δευτεροβάθμιος έλεγχος : Περιλαμβάνει την τεκμηρίωση του δομικού συστήματος και της παθολογίας του κτιρίου. Προϋποθέτει επιτόπιες επισκέψεις σε όλους τους χώρους του κτιρίου, αποτυπώσεις γεωμετρίας του Φέροντος Οργανισμού (ΦΟ) και των τοιχοπληρώσεων (αξιοποίηση της αρχικής μελέτης εφόσον υπάρχει), αποτυπώσεις παθολογίας ιδιαίτερα του ΦΟ και προαιρετική εκτέλεση μη καταστροφικών ελέγχων και μετρήσεων (π.χ. κρουσιμετρήσεων).Θα ακολουθεί η εκτέλεση προσεγγιστικών υπολογισμών και η σύνταξη τεύχους υπολογισμών και τεχνικής έκθεσης

ΨΗΦΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

(α) Εκπόνηση Μικροζωνικών Μελετών τουλάχιστον για τα τρία σημαντικότερα Αστικά Κέντρα Αχαΐας και Ηλείας (Πάτρα-Πύργος-Αίγιο).Στόχος η καταγραφή των πετρωμάτων και των γεωλογικών δομών του

υπεδάφους ώστε να γίνεται σωστή επιλογή των σεισμικών συντελεστών σχεδιασμού των κατασκευών στις περιοχές αυτές και η ταξινόμηση και καταγραφή των ρηγμάτων, έτσι ώστε να αποφεύγεται η δόμηση κατασκευών υψηλής σημασίας κοντά σε σεισμικά ενεργά ρήγματα. Τέλος θα γίνει καταγραφή και οριοθέτηση περιοχών που είναι επιρρεπείς σε δευτερογενή καταστροφικά φαινόμενα (επαγόμενα του σεισμού φαινόμενα ή συνεπακόλουθα φαινόμενα) όπως κατολισθήσεις, μετακινήσεις ακτογραμμών, σημαντικές καθιζήσεις ή εμφάνιση φαινομένων ρευστοποίησης εδάφους

(β) Δημιουργία εφαρμογής –application για κινητές συσκευές που θα επιτρέπει την άμεση καταγραφή και την εξαγωγή των δεδομένων πρωτοβάθμιων προσεισμικών και μετασεισμικών ελέγχων και τήρηση βάσης δεδομένων με αυτόματη ενημέρωση (γεωγραφική/των πληγέντων περιοχών) με το σύνολο των κτιρίων που έχουν μελετηθεί στην περιοχή.

(γ) Δράσεις για την ενσωμάτωση κατάλληλων αισθητήρων σε κατασκευές που θα προκριθούν από τον προσεισμικό ή μετασεισμικό έλεγχο για τη δομική παρακολούθηση τους σε πραγματικό χρόνο μέσω κατάλληλου λογισμικού λήψης και ανάλυσης δεδομένων. Στόχος της παραπάνω δράσης είναι η διαρκής παρακολούθηση των αλλαγών στα δυναμικά χαρακτηριστικά της δομής των εν λόγω κατασκευών και η ανίχνευση και ο εντοπισμός ζημιών μετά από ένα ακραίο συμβάν.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 2.500.000 € (διαθέσιμη αναλυτική εξειδίκευση του ποσού πλην των παρεμβάσεων για τη παρακολούθηση των κατασκευών σε πραγματικό χρόνο)

Ωριμότητα Παρέμβασης : Υψηλή

Διάρκεια Υλοποίησης Έργου.: Υλοποίηση του έργου εντός 24 μηνών

Εμπλεκόμενοι Φορείς:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΥΠΕΝ (ΕΣΠΑ 2021-2017)

ΥΠΟΙΚ (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας)

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Ελλάδας

ΟΤΑ

ΟΑΣΠ

Επιστημονική κοινότητα

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Αντισεισμική Προστασία κρίσιμων υποδομών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Δευτεροβάθμιος Προσεισμικός Έλεγχος: Εφαρμογή, στις κρίσιμες υποδομές που επιλέγονται βάσει του Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου, επί τόπου μη καταστροφικών δοκιμών, αποτύπωση και καταγραφή ή επαλήθευση διατομών (και οπλισμών όπου υπάρχουν) σε κρίσιμα δομικά στοιχεία καθώς και άλλων κρίσιμων δομικών δεδομένων, λήψη δοκιμών, και ότι άλλο κρίνεται απαραίτητο, για την εκτέλεση προσεγγιστικών υπολογισμών αντοχής, με στόχο τον προσδιορισμό εκείνων των υποδομών που έχουν χαμηλή αντοχή και κρίνονται επισφαλής ή που είναι περισσότερο επισφαλής σε σχέση με τα υπόλοιπα που εξετάστηκαν, και επομένως χρήζουν άμεσα Μελέτης Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού.

Εκπόνηση Μελέτης Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού (Στατικής Επάρκειας) & Τευχών Δημοπράτησης για την κρίσιμη υποδομή που θα επιλεγεί κατόπιν της σχετικής Έκθεσης Τεκμηρίωσης. Σε περίπτωση κτιριακών υποδομών, εφόσον απαιτείται, οι μελέτες πρέπει να περιλαμβάνουν και βελτίωση της Ενεργειακής Απόδοσης.

Υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου μελετών Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού (Στατικής Επάρκειας) μίας επιλεγείσας κρίσιμης υποδομής, όπως αυτές επιλεγούν κατά το ανωτέρω σημείο

Στόχος:

Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι:

- Δευτεροβάθμιος Έλεγχος όλων των κρίσιμων δημόσιων υποδομών
- Μελέτη Αποτίμησης Ανασχεδιασμού Στατικής Επάρκειας και Τεύχη Δημοπράτησης
- Λήψη μέτρων επέμβασης – Υλοποίηση μιας στοχευμένης παρέμβασης σε κτίριο που χρήσει άμεσων ενεργειών στατικής θωράκισης

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Α) Μετά την ολοκλήρωση του Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου Κρίσιμων Υποδομών (σχολεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού και λυμάτων, δημαρχεία, μνημεία και άλλες σημαντικές υποδομές) αρμοδιότητας του Δικαιούχου, βάσει των προδιαγραφών του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.). θα μπορούν οι Δικαιούχοι να χρηματοδοτηθούν να εφαρμόσουν **Δευτεροβάθμιο Προσεισμικό Έλεγχο**.

Β) Εκπόνηση Μελέτης Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού (Στατικής Επάρκειας) & Τευχών Δημοπράτησης για τις κρίσιμες υποδομές που θα επιλεγούν κατόπιν της σχετικής Έκθεσης Τεκμηρίωσης. Σε περίπτωση κτιριακών υποδομών, εφόσον απαιτείται, οι μελέτες πρέπει να περιλαμβάνουν και βελτίωση της Ενεργειακής Απόδοσης.

Αποδεκτός τρόπος για την εκτίμηση της σεισμικής επάρκειας ή ανεπάρκειας ενός κτιρίου και την μελέτη αντισεισμικής ενίσχυσης θεωρείται η διενέργεια μελέτης αποτίμησης και ανασχεδιασμού χρησιμοποιώντας τους σύγχρονους κανονισμούς όπως ο ΚΑΝ.ΕΠΕ. (Κανονισμός Επεμβάσεων) για τα κτίρια οπλισμένου σκυροδέματος ή ο υπό έκδοση ΚΑΔΕΤ (Κανονισμός για Αποτίμηση και Δομικές Επεμβάσεις Τοιχοποιίας) για τα κτίρια από φέρουσα τοιχοποιία καθώς και τα σχετικά κείμενα των Ευρωκωδίκων.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, ενδείξεις ή υπόνοια αστοχίας του εδάφους ή/και της θεμελίωσης, στις μελέτες πρέπει να περιλαμβάνεται και η εκπόνηση εδαφοτεχνικής έρευνας και μελέτης, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών.

Η Έκθεση Τεκμηρίωσης στηρίζεται σε τέσσερις (4) κύριους παράγοντες:

- στην κατηγορία προτεραιότητας Α, Β ή Γ της κρίσιμης υποδομής (Πρωτοβάθμιος Προσεισμικός Έλεγχος),
- στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του Δευτεροβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου,
- την σπουδαιότητα της κρίσιμης υποδομής (όπως κατηγορία σπουδαιότητας κατά ΕΑΚ, εξυπηρετούμενα άτομα κ.α.) και
- την τεchnοοικονομική προσέγγιση του έργου υλοποίησης.

Γ. Υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου μελετών Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού (Στατικής Επάρκειας) κρίσιμων υποδομών.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 10.000.000 € (πλαφόν Δικαιούχου 500.000 για υλοποίηση μίας στοχευμένης κτιριακής παρέμβασης, πλέον του Α' βαθμίου και Β' βαθμίου Ελέγχου)

Ωριμότητα Παρέμβασης: Υψηλή

Διάρκεια Υλοποίησης Έργου: Υλοποίηση του έργου εντός 24 μηνών

Εμπλεκόμενοι Φορείς:

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Δήμοι Περιφέρειας

Αποκεντρωμένη Διοίκηση

ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Ελλάδας

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Αντιπλημμυρική προστασία. Σύνταξη μελετών και παραγωγή έργων

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της ανθεκτικότητας στην πρόληψη κινδύνων καταστροφών, λαμβάνοντας υπόψη τις προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα. Βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας με συμπλήρωση και αναβάθμιση των απαραίτητων υποδομών

ΣΠ3 (Συμπληρωματικά): Βελτίωση της προσβασιμότητας των πολιτών και αύξηση της οδικής ασφάλειας

Συνοπτική Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάγκη άμεσης εκπόνησης μελετών (υδρολογικών, γεωλογικών, υδραυλικών) και εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων με ολιστική προσέγγιση και σύγχρονες τεχνικές προδιαγραφές.

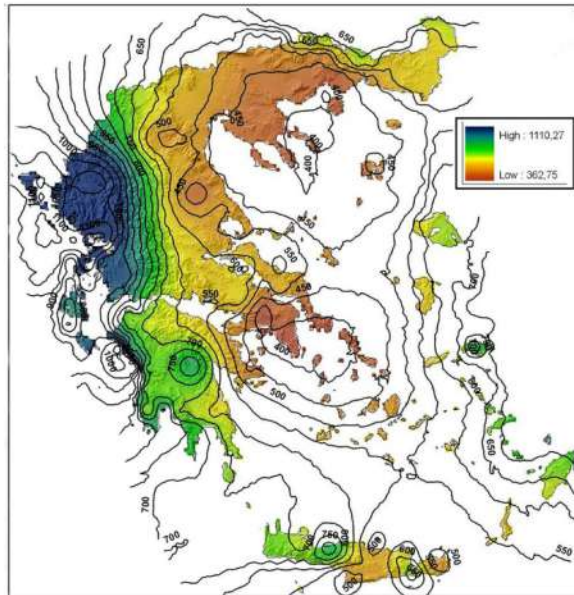
Στόχος:

Η μείωση των καταστροφικών συνεπειών από ακραία πλημμυρικά φαινόμενα στην περιοχή τη Δυτικής Ελλάδας.

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Οι ραγδαίες περιβαλλοντικές αλλαγές που παρατηρούνται στον πλανήτη, καθώς και οι σοβαρότατες επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας (αστικοποίηση, πυρκαγιές, αλλαγές χρήσεως γης, καταπατήσεις κλπ) και οι συνέπειες αυτών, πλημμυρικές καταστροφές, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η αντιπλημμυρική προστασία και θωράκιση των περιοχών είναι έργο υψίστης σημασίας. Καθώς, οι πλημμυρικές καταστροφές προκαλούν μεγάλες, και σε κάποιες περιπτώσεις ανεξέλεγκτες, οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ακόμα και απώλειες ανθρώπινων ζώων, προκύπτει η επιτακτική ανάγκη άμεσης εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων με ολιστική προσέγγιση και εκσυγχρονισμένες τεχνικές προδιαγραφές.

Ειδικότερα, στην Δυτική Ελλάδα πολλές περιοχές τα τελευταία έτη, κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, το εθνικό δίκτυο έμεινε αποκλεισμένο, ενώ τμήμα του εσωτερικού οδικού δικτύου καταστράφηκε. Στην παρακάτω φωτογραφία φαίνεται ότι τα μεγαλύτερα ετήσια ύψη βροχής σημειώνονται πάνω από τις ορεινές και τις δυτικές περιοχές της χώρας, λόγω της επίδρασης του αναγλύφου. Η αυξημένη βροχόπτωση που παρατηρείται στις δυτικές περιοχές της Ελλάδας οφείλεται στην συνήθη κίνηση των καιρικών φαινομένων από τα δυτικά προς τα ανατολικά, που συναντούν αρχικά αυτές τις περιοχές, όπου κι εναποθέτουν τα μεγαλύτερα ύψη βροχής συνεπικουρούμενες και από το ανάγλυφο, κάτι που ενισχύει τη σημασία άμεσης επέμβασης νέων μελετών και αντιπλημμυρικών έργων.

Εικόνα 1: Τα ύψη βροχής στην Ελλάδα (<https://www.meteo24news.gr/2020/09/ta-ipsi-vroxis-stin-ellada.html>)

Τα κύρια αίτια εμφάνισης πιθανών μελλοντικών πλημμυρικών φαινομένων είναι τα ακόλουθα:

- Ανεπάρκεια διατομών κοίτης ρεμάτων
- Μη ικανοποιητική συντήρηση υφιστάμενων έργων διευθέτησης κοίτης είτε στην πεδινή είτε στην ορεινή ζώνη, (αναχώματα, επενδύσεις κοίτης και πρανών, κατασκευή αναβαθμών)
- Μη καθαρισμός της κοίτης (απομάκρυνση μπαζών, φερτών υλικών κ.τ.λ.)
- Μη συντήρηση υφιστάμενων αποστραγγιστικών έργων
- Υπερχείλσεις ανάντη ταμιευτήρων
- Θραύση ανάντη φραγμάτων
- Συνεχιζόμενη αλλαγή χρήσεων γης και λεκάνη απορροής (περαιτέρω αστικοποίηση, μείωση βλάστησης από υπερεντατικοποίηση βόσκησης ή καλλιεργείων)
- Ανεπαρκή τεχνικά έργα γεφύρωσης ρεμάτων σε υφιστάμενα συγκοινωνιακά έργα (κατασκευή νέων οδικών αξόνων και σιδηροδρομικών δικτύων)
- Πυρκαγιές που προκαλούν δραματική αλλαγή στην κάλυψη της λεκάνης απορροής και στο έδαφος. Δεδομένου ότι οι συνέπειες σε περίπτωση εμφάνισης σοβαρών πλημμυρικών φαινομένων μπορεί να είναι πολύ σημαντικές σε ανθρώπινες ζωές αλλά και στην οικονομία (κατοικίες, επιχειρήσεις, καλλιέργειες, τουρισμό).

Λαμβάνοντας υπόψη τις πλημμύρες που έλαβαν χώρα τα τελευταία δύο χρόνια στους Νομούς Αχαΐας και Ηλείας, εξαιτίας της εμφάνισης έντονων καιρικών φαινομένων,

προτείνεται η υλοποίηση των ακόλουθων αντιπλημμυρικών έργων που αφορούν κυρίως περιοχές κοντά σε αστικούς ιστούς αλλά και σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις:

1. Διευθέτηση του ποταμού Πείρου ΒΔ της ΒΙΠΕ έως τις εκβολές του για την προστασία της κοίτης και κατασκευή αναβαθμών για την μείωση της κλίσης και έργα συγκράτησης φερτών.

2. Δημιουργία νέων και έργα συντήρησης υφιστάμενων αποστραγγιστικών δικτύων στις καλλιεργήσιμες περιοχές Λουσικών, Αχαϊκού, Αλισσού, Ανω Αχαΐας, Αγιοβλασιτικών.
3. Εργασίες καθαρισμού της κοίτης και η οριοθέτηση του χειμάρου Μαλιαγκού στις ανωτέρω περιοχές Αλισσού και Αχαϊκού.
4. Ο χειμάρος Λυγιάς ξεκινάει από το χωριό Λυγίες διασχίζει Παυλόκαστρο και Κάτω Οβριά μέσα από κατοικήσιμες εκτάσεις εκβάλλει στην θέση Μουρτά και είναι οριοθετημένος. Ωστόσο δεν έχει υλοποιηθεί κανένα έργο για την διευθέτησή του. Προτείνονται έργα διευθέτησης και προστασίας της κοίτης (αναχώματα, επενδύσεις κοίτης και πρανών, αναβαθμοί).
5. Ο ποταμός Βολαικός ή Δρεπανέικο, κυρίως στην περιοχή άνωθεν της Νέας Εθνικής Οδού Πατρών Αθηνών έχει πλημμυρίσει στο πρόσφατο παρελθόν. Προτείνονται έργα διευθέτησης με σκυρόδεμα στο συγκεκριμένο τμήμα του ποταμού καθώς και κατασκευή αναβαθμών για την μείωση της κατά μήκος κλίσης και συγκράτηση φερτών.
6. Το ποτάμι Πλατανέικο δεδομένου ότι έχει νερό όλο το χρόνο και πλημμυρίζει προκαλώντας μεγάλες καταστροφές κατά την διάρκεια έντονων καιρικών φαινομένων, προτείνεται η διευθέτηση του με έργα προστασίας της κοίτης, όπως αναχώματα, λιθορριπές, συρματοκιβώτια κ.τ.λ. καθώς και κατασκευή αναβαθμών για την μείωση της κλίσης άνωθεν της Νέας Εθνικής οδού Πατρών Αθηνών.
7. Λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά προτείνεται η διευθέτηση του ποταμού Βουρραϊκού, έργα προστασίας της κοίτης του και κυρίως καθαρισμός και διευθέτηση στην περιοχή της εκβολής του.
8. Έργα καθαρισμού της κοίτης του ρέματος Κερνίτη και διευθέτηση της εκβολής του μεταξύ Νικολαΐικα και Ροδιά.
9. Έργα καθαρισμού και συντήρησης της κοίτης των ρεμάτων: Σταυρολάγκαδο (περιοχή Γαλανόπουλου στο Μιντιλόγλι), Βραχνεϊκων, Βουρλάκι (εκβάλλει στις Αλυκές Κάτω Αχαΐας), Σερδινή, Ρέθι (εκβάλλει στις Αλυκές Κάτω Αχαΐας), Καλογριάς, Μάνα (του ποταμού Λαρισσού), Ρούσκουλα.
10. Δημιουργία νέων και έργα συντήρησης υφιστάμενων αποστραγγιστικών δικτύων στις καλλιεργήσιμες περιοχές περιμετρικά του δάσους της Στροφυλιάς.
11. Δημιουργία νέων και έργα συντήρησης υφιστάμενων αποστραγγιστικών δικτύων στις καλλιεργήσιμες περιοχές εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Πατρών Πύργου από Βάρδα-Μανωλάδα, περιμετρικά της λιμνοθάλασσας Κοτυχίου εως Λεχαινά, Μυρσίνη, Νεοχώρι.
12. Δημιουργία νέων, εκσυγχρονισμό, αποκατάσταση και διαχείριση υφιστάμενων αποστραγγιστικών δικτύων της πεδινής περιοχής Πηνειού.
13. Κατασκευή αναβαθμών για την μείωση της κατά μήκος κλίσης και συγκράτηση φερτών του ποταμού Αλφειού.

14. Το ρέμα Σοχιά σε μεγάλο μήκος εντός της πόλης της Αμαλιάδος είναι καλυμμένο και το οποίο καταλήγει στο ρέμα Γκουρλέσσα. Ωστόσο στο ανοιχτό τμήμα του κατά καιρούς έχουν σημειωθεί υπερχειλίσσεις σε έντονες καταιγίδες που οφείλονται σε ανεπάρκεια διατομής, η οποία είναι καλυμμένη με βλάστηση και σε συνδυασμό με μικρή κλίση. Προτείνονται έργα διάνοιξης της κοίτης.
15. Δημιουργία αποχέτευσης ομβρίων υδάτων στο χωριό του Αγίου Βασιλείου και την ευρύτερη περιοχή. Τα όμβρια ύδατα απεγκλωβίζονται από τον οικιστικό ιστό μέσω των ανοικοδόμητων οικοπέδων σε μια ευρέως αναπτυσσόμενη περιοχή και σε συνδυασμό με την γεωλογική μορφή της περιοχής που διαθέτει έντονες κλίσεις και δασικές εκτάσεις στα ορεινά καθιστά την περιοχή ευάλωτη σε πλημμυρικά φαινόμενα.
16. Προκειμένου να ενισχυθεί ο Πρωτογενής Τομέας το Υπουργείο Υποδομών προχωρά στην ολοκλήρωση δύο μελετών: α) την κατασκευή υπογείου κλειστού αγωγού από το φράγμα Πηνειού μέχρι την Βουπρασία και β) την επέκταση του κλειστού αγωγού στην Δυτική Αχαΐα, εξασφαλίζοντας έτσι την κάλυψη σε άρδευση 200.000 περίπου στρεμμάτων καλλιεργήσιμης γης της Δυτικής Αχαΐας. Προτείνεται:
 - α) η κατασκευή διώρυγας κλειστού υπόγειου αγωγού από το φράγμα Πηνειού μέχρι την Βουπρασία,
 - β) η κατασκευή διώρυγας κλειστού υπόγειου αγωγού για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης της Δυτικής Αχαΐας, και
 - γ) η κατασκευή διώρυγας υπόγειου κλειστού αγωγού άρδευσης της περιοχής προς την Κάτω Πηνεία και Ήλιδα (εφόσον υλοποιηθεί μελέτη για την συγκεκριμένη περιοχή).

Εμπλεκόμενοι φορείς

- Τεχνικές υπηρεσίες ΠΔΕ
- Κτηματολόγιο
- Κτηματική υπηρεσία δημοσία - ΤΑΙΠΕΔ
- ΥΠΕΝ
- Υπουργείο υποδομών και μεταφορών
- ΤΕΕ

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

4. Αντιμετώπιση του Φαινομένου Διάβρωσης των Ακτών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, **της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων** και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

- α. Εκπόνηση μελετών και κατασκευή έργων προστασίας ακτών με χρήση, στο μέτρο του δυνατού, ήπιων μεθόδων, φιλικών προς το περιβάλλον, στις παράκτιες περιοχές που αντιμετωπίζουν σχετικά προβλήματα υποχώρησης της ακτογραμμής.
- β. Δευτερευόντως αναβάθμιση των παράκτιου αστικού περιβάλλοντος και των αντίστοιχων παράκτιων αστικών υποδομών

Στόχοι:

- 1 Η προστασία των πολιτών, των υφιστάμενων παράκτιων έργων υποδομής, των περιουσιών
- 2 Η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων
- 3 Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της παράκτιας ζώνης
- 4 Η ανάδειξη των παράκτιων περιοχών ως τόποι αναψυχής και η προσέλκυση του τουριστικού ενδιαφέροντος
- 5 Η εξασφάλιση της ασφάλειας του πληθυσμού αλλά και όλων των παράκτιων δραστηριοτήτων (προστασία από πλημμύρες)
- 6 Η προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ακτών
- 7 Αποξήλωση ακατάλληλων μέσων προστασίας και αποκατάσταση φυσικού παράκτιου τοπίου
- 8 Ανάπτυξη των παράκτιων αστικών υποδομών (οδοί, πεζοδρόμια, φωτισμός, χώροι στάθμευσης, κλπ).

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Με τον όρο διάβρωση ακτής εννοούμε τη διαδικασία απώλειας ιζήματος από την παράκτια ζώνη λόγω ανισορροπίας στη συσσώρευση και την απομάκρυνση φερτών υλών από ένα συγκεκριμένο τμήμα αυτής. Η διάβρωση των ακτών συμβαίνει κυρίως κατά τη διάρκεια ισχυρών ανέμων και καταιγίδων, οπότε και αναπτύσσονται υψηλοί κυματισμοί στην παράκτια ζώνη και καταλήγει σε υποχώρηση της ακτογραμμής.

Τις τελευταίες δεκαετίες το πρόβλημα της διάβρωσης των ακτών της περιοχής μας, και ιδιαίτερα στην Π.Ε. Αχαΐας, έχει παρουσιάσει σημαντική επιδείνωση. Η υποβάθμιση ή ακόμα και καταστροφή σημαντικών παράκτιων οικοσυστημάτων, η απειλή οικιστικών περιοχών, παράκτιων υποδομών (δρόμοι, δίκτυα ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών κλπ.) καθώς και τουριστικών και εμπορικών επιχειρήσεων, η αλλοίωση της εξεταζόμενης ακτογραμμής και ειδικά σε Δέλτα ποταμών (Δέλτα Αλφειού), η απώλεια παράκτιας γης αλλά και η απώλεια τμήματος αιγιαλού, είναι αποτελέσματα του παραπάνω φαινομένου.

Ως εκ τούτου οι αρμόδιοι φορείς έχουν αναθέσει σχετικές μελέτες για την αντιμετώπιση του προβλήματος:

- Σε εξέλιξη είναι η εκπόνηση της «Μελέτη Αντιμετώπισης των Φαινομένων Διάβρωσης στην Ακτογραμμή του Κορινθιακού Κόλπου» η οποία περιλαμβάνει περιοχές της Π.Ε. Αχαΐας, οι οποίες αντιμετωπίζουν διαχρονικά προβλήματα διάβρωσης (Αιγείρα, Παραλία Ποροβίτσης, Παραλία Πλατάνου, Τράπεζα, Διακοπτό, Ελαιώνας, Ροδιά-Νικολαίικα, Βαλιμίτικα-Διγελίωτικα, Σελιανίτικα-Λόγγος, Λαμπίρι).
- Σε εξέλιξη είναι και η μελέτη «Προστασία και Αποκατάσταση Παράκτιας Ζώνης Ρίου – Αγίου Βασιλείου».
- Προσφάτως ανατέθηκε «Ακτομηχανική διερεύνηση των ακτών ΡΟΓΙΤΙΚΩΝ - ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ – ΒΡΑΧΝΑΪΙΚΩΝ – ΤΣΟΥΚΑΛΑΪΙΚΩΝ της Δυτικής Αχαΐας ώστε να εξευρεθούν και προταθούν αιεφόρες ήπιες μέθοδοι προστασίας των ακτών από την διάβρωση», η οποία ουσιαστικά έρχεται να επικαιροποιήσει παλαιότερη μελέτη για την ίδια περιοχή - «Μελέτη Αντιμετώπισης Διάβρωσης Ακτών Δυτικής Αχαΐας» η οποία περιλαμβάνει και τις περιοχές Νιφοραίικα, Καλαμάκι και Αλίσσος.

Εκτός των προαναφερθεισών παράκτιων περιοχών, υπάρχουν ακόμη σημαντικά τμήματα της ακτογραμμής της Π.Ε. Αχαΐας αλλά και της Π.Ε. Ηλείας τα οποία, αν και αντιμετωπίζουν προβλήματα διάβρωσης, δεν έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο κάποιας σχετικής μελέτης έργων προστασίας. Ενδεικτικά για την Π.Ε. Αχαΐας αναφέρονται οι εξής περιοχές:

- Κορινθιακός κόλπος: Άγιος Βασίλειος (Ανατολικά), Παραλία Αραχωβιτίκων, Δρέπανο, Ψαθόπυργος-Ροδινή-Κυανή Ακτή
- Πάτρα – Βόρειος τομέας: Τερψιθέα – Έξω Αγυιά – Πλάζ, Παραλία Προαστείου, Καστελόκαμπος
- Πάτρα – Νότιος τομέας: Κόκκινος Μύλος – Παραλία (Μουρτά) – Τσαούση
- Δυτική Αχαΐα: Καμίνια – Ιονική Ακτή

Όσον αφορά την Π.Ε. Ηλείας υπάρχει ανάγκη εκπόνησης μελετών για την αντιμετώπιση της διάβρωσης ή τη διευθέτηση της ακτογραμμής ιδιαίτερα στις περιοχές:

- Στην αμμολωρίδα της λιμνοθάλασσας Κοτυχίου, η οποία αποτελεί προστατευόμενη περιοχή υψίστης οικολογικής σημασίας. Για τη συγκεκριμένη περιοχή έχει ολοκληρωθεί η οριοθέτηση αιγιαλού και παραλίας (2017).
- Στις εκβολές του ποταμού Αλφειού, στους παράκτιους οικισμούς Σπιάτζα και Λέτρινα όπου παρατηρείται δόμηση (προφανώς αυθαίρετη) πολύ κοντά ή επί της ακτογραμμής

Στα πλαίσια των έργων πέρα από την κυρίαρχη διάσταση για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών η τάση, δευτερευόντως, θα πρέπει να είναι προς την κατεύθυνση της αξιοποίησης της ακτογραμμής με την δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την βελτίωση της προσπελασιμότητας τους παρέχοντας ανεμπόδιστη πρόσβαση προ την θάλασσα, με τρόπο ασφαλή (φωτισμός, πεζοδρόμια, κλπ) προς όλους (π.χ. ΑΜΕΑ). Βέβαια τα έργα αυτά είναι σύνθετα γιατί περιλαμβάνουν παρεμβάσεις τεχνικών έργων επί της ακτογραμμής και απαιτείται αδειοδότηση και συνεργασία από πλήθος αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης:

Μελέτη: 100.000 € / km ακτής –

Κατασκευή έργων προστασίας των ακτών : 1.000.000 € / km ακτής (κατά προσέγγιση)

Εμπλεκόμενοι φορείς

- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας)
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
- ΟΤΑ
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

5. Επιτήρηση περιβαλλοντικών ρύπων με χρήση Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται με την :

ΣΠ2 (Κύριος) Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

ΣΠ1 (Δευτερεύων): Μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής ψηφιακής συνδεσιμότητας.

ΣΠ5 (Δευτερεύων): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Σχεδιασμός και πιλοτική λειτουργία μικρού στόλου πρωτότυπων Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων (ΜΕΑ) μικρού μεγέθους, που θα διαθέτει τα απαραίτητα χαρακτηριστικά (αυτονομία, ευελιξία, ωφέλιμο φορτίο) και τον κατάλληλο εξοπλισμό ώστε να εκτελεί αποστολές επιτήρησης στόχων και μέτρησης μεγεθών. Εφαρμογή για τη μέτρηση περιβαλλοντικών ρύπων εντός αστικών ορίων και περιοχών ευθύνης λιμένων.

Στόχος:

Η εισαγωγή καινοτόμων τεχνολογιών για την ευέλικτη και αποτελεσματική επιτήρηση των περιβαλλοντικών ρύπων με έμφαση στις αστικές περιοχές και τις περιοχές ευθύνης των λιμένων. Ειδικά όσον αφορά τη μέτρηση των ρύπων στους λιμένες, προτείνεται ως πιλοτική εφαρμογή η επιτήρηση των αερίων ρύπων στην περιοχή ευθύνης του Λιμένα Πατρών. Σύμφωνα με την οδηγία 2015/757 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) οι εκπομπές CO₂ σε λιμένες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών που προέρχονται από πλοία σε ελλιμενισμό ή μετακινούνται εντός λιμένα, θα πρέπει κυμαίνονται κάτω από καθορισμένα όρια. Η επιτήρηση με ΜΕΑ μπορεί να εξασφαλίσει μια βιώσιμη λύση σε αυτό το πρόβλημα, με δεδομένη την ευελιξία και τις δυνατότητες μέτρησης που προσφέρει.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Προτείνεται η ανάπτυξη ενός πιλοτικού στόλου Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων (ΜΕΑ) μικρού μεγέθους, με αρχικό στόχο την μέτρηση αέριων ρύπων. Τα οχήματα θα είναι σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να προσφέρουν την ευελιξία αλλαγής του εξοπλισμού και επαναπροσδιορισμού των αποστολών, ώστε να μπορούν να επιχειρούν για:

- Πρόληψη και κατάσβεση πυρκαγιών, εποπτεύοντας περιοχές κινδύνου με κάμερες (οπτικές-θερμικές) και επιτηρώντας επιχειρήσεις πυρόσβεσης.
- Επιτήρηση Δικτύων Μεταφοράς και Διανομής Ενέργειας (ΔΜΔΕ), για έγκαιρο εντοπισμό βλαβών σε εξαρτήματά τους που αν αφεθούν μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα όπως διακοπές, φωτιές λόγω σπινθήρων, κ.α..
- Επίβλεψη επιχειρήσεων Αναζήτησης και Διάσωσης σε περιοχές φυσικών καταστροφών (π.χ. Σάρωση με θερμοκάμερες για εντοπισμό αγνοουμένων).
- Επιτήρηση γεωργικών καλλιεργειών
- Παράδοση μικρών δεμάτων, π.χ. φάρμακα.
- Οπτική επιτήρηση ρύπων, π.χ. πετρελαιοκηλίδες, στερεά απόβλητα

Για να είναι το ΜΕΑ επιχειρησιακά άρτιο θα πρέπει να διαθέτει:

α) Πρωτοποριακό σχεδιασμό και αυξημένη αυτονομία με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών αποθήκευσης και διαχείρισης ενέργειας.

β) Υποδομή για την επεξεργασία των σημάτων με τεχνικές AI (learning system), για τον εντοπισμό των χρήσιμων τμημάτων των καταγραφών αυτών, ώστε να καθίσταται αποτελεσματική η εργασία του επόπτη.

Ωριμότητα Πρότασης: Υψηλή

Χρονική Διάρκεια Υλοποίησης: 48 μήνες

Άξονας Ενέργεια

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Πρότυπες ενεργειακές παρεμβάσεις με έμφαση στα έξυπνα ενεργειακά μικροδίκτυα

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών και

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά) : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού .

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία ενός πιλοτικού έξυπνου ενεργειακού μικροσυστήματος σε περιοχή ειδικού ενδιαφέροντος (αγροτική ή παράκτια περιοχή που δύναται να θεωρηθεί προς ανάπλαση).

Στόχος:

Η εισαγωγή πλέον καινοτόμων και σύγχρονων τεχνικών στην ενέργεια όπως τα έξυπνα μικροδίκτυα και η συνεισφορά τους στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη περιοχών ειδικού ενδιαφέροντος (π.χ. αγροτική ή παράκτια περιοχή που δύναται να θεωρηθεί προς ανάπλαση), όπως περιοχές που βρίσκονται υπό σχεδιασμό ολοκληρωμένης ανάπλασης με την ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Οι νέες προκλήσεις στα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας θέτουν ως στόχο την διεσπαρμένη τοπική παραγωγή και κατανάλωση, με τη χρήση πλέον εξελιγμένων συστημάτων ελέγχου.

Το προτεινόμενο έξυπνο ενεργειακό μικροδίκτυο (smart grid) θα διαθέτει προϋποθέσεις ενεργειακής αυτονομίας, θα διαθέτει όμως και τη δυνατότητα διασύνδεσης με το υφιστάμενο ηλεκτρικό δίκτυο, αν αυτό απαιτηθεί με τη τυχόν μεγέθυνση της δραστηριότητας στην περιοχή. Επιπλέον το ηλεκτρικό δίκτυο που θα δημιουργηθεί θα είναι υπογειοποιημένο ώστε να υπάρχει η βέλτιστη προσαρμογή του σε ένα ευαίσθητο προς ανάπλαση οικοσύστημα.

Ως γνωστόν τα μικροδίκτυα είναι συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται στις ενεργειακές απαιτήσεις των καταναλωτών. Έτσι θα ληφθούν υπόψη οι μεσοπρόθεσμες απαιτήσεις των καταναλωτών σε βάθος τριετίας ή πενταετίας από τη ολοκλήρωση του έργου.

Πηγές τροφοδοσίας θα είναι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα (μικρής εγκατεστημένης ισχύος) όπως και συστήματα παραγωγής ενέργειας από βιομάζα (κύρια από υπολείμματα αγροτικών καλλιεργειών).

Θα διερευνηθεί η δυνατότητα εγκατάστασης συστήματος αποθήκευσης ενέργειας.

Πλην των συμβατικών καταναλωτών θα εγκατασταθούν και συστήματα φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων.

Με το προτεινόμενο ελεγχόμενο και πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα θα υπάρχει αξιοπιστία, ανθεκτικότητα, ενεργειακή ανεξαρτησία και ευελιξία.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 10.000.000 €

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης έχουν ληφθεί υπόψη οι περιορισμοί του ΕΤΠΑ, βάσει του άρθρου 6 του σχεδίου του Κανονισμού ΕΤΠΑ/ ΤΣ, τα ταμεία δεν μπορούν εκτός των άλλων να χρηματοδοτήσουν παρεμβάσεις όπως:

- Επενδύσεις για την παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο)
- Επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες της οδηγίας 2003/87/ΕΚ5

Επίσης έχουν ληφθεί υπόψη μελέτες που έχουν γίνει για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχετικά με παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., η μελέτη που εκπονήθηκε από την Τ.τ.Ε. και την Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) με θέμα: ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ καθώς και σχετικά κείμενα - χάρτες της Ε.Ε. σχετικά με έργα [PCI Interactive map \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/energy/en/interactive-map) σε επιμέρους άξονες.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Παρεμβάσεις ΕΞΕ σε δημόσια κτίρια

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και Α.Π.Ε σε δημόσια κτίρια.

Στόχος:

Η χρηματοδότηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας με στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών κατά προτεραιότητα αλλά και η ενίσχυση παρεμβάσεων σε εξοπλισμό - ειδικές εγκαταστάσεις με στόχο την άμεση ενεργειακή αναβάθμιση τους. Στο πλαίσιο αυτό είναι απαιτητές και μικροπαρεμβάσεις ενίσχυσης του κτιριακού αποθέματος όσον αφορά την στατική του επάρκεια.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

- Τοποθέτηση συστημάτων μηχανικού εξαερισμού με αισθητήρες ελέγχου ποιότητας αέρα
- Τοποθέτηση ηλεκτρομηχανικών αυτοματισμών σε πόρτες και παράθυρα
- Θερμομονώσεις στα δημόσια κτίρια
- Τοποθέτηση BMS στα δημόσια κτίρια
- Παρεμβάσεις ΑΠΕ
- Αντικατάσταση λεβήτων πετρελαίου με αντλίες θερμότητας και σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση Φ/Β στοιχείων
- Παρεμβάσεις στατικής επάρκειας, αν απαιτείται και σε ποσοστό έως του 30% των προτεινόμενων δαπανών.
- Ενεργειακές επιθεωρήσεις ή και ενεργειακούς ελέγχους πριν και μετά για την εκτίμηση του ενεργειακού αποτελέσματος.
- Πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (πρότυπο ISO 50001)

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της Δράσης είναι:

- εξοικονόμηση ενέργειας
- μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,

- αναβάθμιση των δημόσιων κτιριακών υποδομών και βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη
- πρόσθετα οφέλη και σε άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς, όπως η ενεργειακή ασφάλεια και η υγεία.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 10.000.000 €

Επίπεδο ωριμότητας: Υψηλό.

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης έχουν ληφθεί υπόψη οι περιορισμοί του ΕΤΠΑ, βάσει του άρθρου 6 του σχεδίου του Κανονισμού ΕΤΠΑ/ ΤΣ, τα ταμεία δεν μπορούν εκτός των άλλων να χρηματοδοτήσουν παρεμβάσεις όπως:

- Επενδύσεις για την παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο)
- Επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες της οδηγίας 2003/87/ΕΚ5

Επίσης έχουν ληφθεί υπόψη μελέτες που έχουν γίνει για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχετικά με παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., η μελέτη που εκπονήθηκε από την Τ.τ.Ε. και την Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) με θέμα: ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) σε επιχειρήσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) σε ιδιώτες και επιχειρήσεις καθώς και στον πρωτογενή τομέα.

Στόχος:

Η χρηματοδότηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας με στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών κατά προτεραιότητα αλλά και η ενίσχυση παρεμβάσεων σε εξοπλισμό - ειδικές εγκαταστάσεις με των επιχειρήσεων τριτογενούς, δευτερογενούς αλλά και πρωτογενούς τομέα με στόχο την άμεση ενεργειακή αναβάθμιση τους. Στο πλαίσιο αυτό να δύναται να χρηματοδοτηθεί και η ενίσχυση του κτιριακού αποθέματος των επιχειρήσεων με μικροπαρεμβάσεις όσον αφορά τη αντισεισμική του επάρκεια.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Άξονες Παρεμβάσεων:

- Αναβάθμιση συστημάτων παραγωγής και διανομής θερμικής ενέργειας για χρήση ψύξης /θέρμανσης χώρων, αλλά και την παραγωγική διαδικασία (π.χ. εξοπλισμός και συστήματα παραγωγής ζεστού νερού / ατμού, εξοπλισμός ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας κ.ά.).
- Τοποθέτηση συστημάτων μηχανικού εξαερισμού και με αισθητήρες ελέγχου ποιότητας αέρα αν απαιτείται από τη χρήση του
- Τοποθέτηση ηλεκτρομηχανικών αυτοματισμών σε πόρτες και παράθυρα
- Αναβάθμιση ή και ένταξη νέων υλικών και εξοπλισμού για τη μείωση των απωλειών ενέργειας.
- Συστήματα ΑΠΕ και συστήματα αξιοποίησης βιομάζας από αγροτικά και κτηνοτροφικά απόβλητα της μονάδας

- Αναβάθμιση εξοπλισμού φωτισμού.
- Εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας.
- Παρεμβάσεις στο κτιριακό κέλυφος (θερμομόνωση, κουφώματα / υαλοπίνακες, συστήματα σκίασης κ.ά.).
- Αναβάθμιση εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Παρεμβάσεις αναβάθμισης στατικής επάρκειας, αν απαιτείται, ποσοστό έως του 30% των προτεινόμενων δαπανών.
- Ενεργειακές επιθεωρήσεις ή και ενεργειακούς ελέγχους πριν και μετά για την εκτίμηση του ενεργειακού αποτελέσματος.
- Πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (πρότυπο ISO 50001)

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της Δράσης είναι:

- Εξοικονόμηση ενέργειας.
- Μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Αναβάθμιση του αστικού – ημιαστικού χώρου και περιβάλλοντος απασχόλησης.
- Αναβάθμιση υποδομών του πρωτογενούς τομέα.
- Αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών των πολιτών και των επιχειρήσεων και βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη.
- Πρόσθετα οφέλη και σε άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς, όπως η ενεργειακή ασφάλεια, η καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας, η απασχόληση και η υγεία.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 60.000.000 €

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης έχουν ληφθεί υπόψη μελέτες που έχουν γίνει για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχετικά με παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., η μελέτη που εκπονήθηκε από την Τ.τ.Ε. και την Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) με θέμα: *ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

4. Ενίσχυση παρεμβάσεων βιώσιμης κινητικότητας και υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων από φυσικό αέριο

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ενίσχυση παρεμβάσεων βιώσιμης κινητικότητας και υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων από φυσικό αέριο καύσιμο

Στόχος:

Η χρηματοδότηση έργων που σχετίζονται με την ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και την υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων από φυσικό αέριο καύσιμο

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Η συγκεκριμένη δράση έχει ως σκοπό την μέγιστη αξιοποίηση των δικτύων αλλά και γενικότερα των υποδομών φυσικού αερίου που θα κατασκευαστούν στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Με την παρούσα δράση προτείνεται η αύξηση των προβλεπόμενων χρήσεων του Φυσικού Αερίου (Φ.Α.) στην περιοχή με την δημιουργία αντίστοιχων υποδομών παροχέτευσης/υποδοχής Φ.Α. που δεν συμπεριλαμβάνεται στην κατασκευή των δικτύων που θα λάβει χώρα το αμέσως προσεχές διάστημα. Παράλληλα δε δίνοντας κίνητρα στις επιχειρήσεις για υποκατάσταση των συμβατικών καυσίμων από φυσικό αέριο δημιουργούνται ιδιαίτερα θετικές προοπτικές σχετικά με την διείσδυση του ΦΑ στη περιοχή.

Έτσι εξειδικεύοντας προτείνεται η ενίσχυση:

- Επιχειρήσεων και ιδιωτών για τη δημιουργία υποδομών υποδοχής Φ.Α.
- Δημιουργία υποδομών για την τροφοδοσία οχημάτων και πλοίων με Φ.Α.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της Δράσης είναι:

- μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,
- αναβάθμιση - διαφοροποίηση των υποδομών και βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη
- πρόσθετα οφέλη και σε άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς, όπως η ενεργειακή ασφάλεια, η καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας, η απασχόληση και η υγεία.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 10.000.000 €

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης έχουν ληφθεί υπόψη οι περιορισμοί του ΕΤΠΑ, βάσει του άρθρου 6 του σχεδίου του Κανονισμού ΕΤΠΑ/ ΤΣ, τα ταμεία δεν μπορούν εκτός των άλλων να χρηματοδοτήσουν παρεμβάσεις όπως:

- Επενδύσεις για την παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο)
- Επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες της οδηγίας 2003/87/ΕΚ5

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

5. Βιώσιμη Ηλεκτροκίνηση και αστικές μετακινήσεις

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

ΣΠ1 (Δευτερεύουσα): Μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής ψηφιακής συνδεσιμότητας.

ΣΠ5 (Δευτερεύουσα): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Σχεδιασμός και πιλοτική λειτουργία χώρου στάθμευσης οχημάτων με σκίαστρα εξοπλισμένα με φωτοβολταϊκές συστοιχίες και θέσεις για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων – Διαχείριση στόλου ηλεκτρικών οχημάτων και διασύνδεση με το δίκτυο - Διεξαγωγή μετρήσεων και καταγραφής ενεργειακής συμπεριφοράς σε ηλεκτρικά οχήματα υπηρεσιών τοπικών φορέων

Στόχος:

Η Ελλάδα διαθέτει έναν από τους γηραιότερους στόλους οχημάτων στην Ευρώπη, αριθμώντας πάνω από 5.000.000 οχήματα με μέσο όρο ηλικίας τα 16 έτη. Για τον εκσυγχρονισμό και εξηλεκτρισμό του στόλου, πέρα από τα κίνητρα που θεσπίζει η πολιτεία, απαιτείται η χάραξη μιας βιώσιμης πολιτικής για τη λειτουργία τους. Το πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, στο οποίο έχουν προχωρήσει αρκετές περιφέρειες, μεταξύ των οποίων και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, είναι η τοποθέτηση φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων στους αστικούς ιστούς, ώστε να καταστεί δυνατή η φόρτιση των ηλεκτρικών οχημάτων στο σύνολο της περιφέρειας. Όμως, η βιωσιμότητα του νέου ηλεκτρικού στόλου επιβάλλει τη λήψη επιπλέον υποστηρικτικών μέτρων, ώστε η διείδυση των ηλεκτρικών οχημάτων να καταστεί σε βάθος χρόνου πρακτική, φιλική προς το περιβάλλον, να υιοθετηθεί από το σύνολο των τοπικών κοινωνιών και να μπορέσει να υποστηριχθεί από το υπάρχον ηλεκτρικό δίκτυο. Προς την κατεύθυνση αυτή, η λύση του «Ηλιακού πάρκινγκ» αποτελεί μια ενδιαφέρουσα εναλλακτική, η οποία έχει ήδη προταθεί σε χώρες.

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Με την αύξηση της διείδυσης των ηλεκτρικών οχημάτων στην κυκλοφορία, είναι δεδομένο ότι η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ηλεκτρικό δίκτυο θα αυξηθεί. Η παραπάνω διαπίστωση, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες των τεχνολογιών διεσπαρμένης παραγωγής και τη μεγάλη ηλιοφάνεια της Δυτικής Ελλάδας σε όλη τη διάρκεια του έτους, καθιστούν εφικτή τη μερική υποστήριξη των σταθμών φόρτισης, όπου αυτό καθίσταται δυνατό, από τοπική παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).

Για το σκοπό αυτό, προτείνεται ως πιλοτική παρέμβαση η εγκατάσταση χώρου στάθμευσης οχημάτων με σκίαστρα εξοπλισμένα με Φωτοβολταϊκές Συστοιχίες και θέσεις για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων.

Το προτεινόμενο σύστημα θα είναι σε θέση να παρέχει ηλεκτρική ενέργεια για την επαναφόρτιση των μπαταριών των οχημάτων, εξασφαλίζοντας τη βέλτιστη χρήση των προαναφερόμενων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε συνεργασία με το ηλεκτρικό δίκτυο. Τα ηλιακά κύτταρα θα τοποθετηθούν στο πάνω κάλυμμα των χώρων στάθμευσης, παρέχοντας ηλεκτρική ενέργεια και σκιά στα σταθμευμένα αυτοκίνητα. Θα χρησιμοποιηθούν σύγχρονα ηλιακά κύτταρα και τεχνολογίες microinverter.

Θα αναπτυχθεί έξυπνο σύστημα διαχείρισης και χρονοπρογραμματισμού των φορτιστών, με δυνατότητες ενημέρωσης και κράτησης θέσεων μέσω εφαρμογής σε κινητό τηλέφωνο.

Η διασύνδεση με το ηλεκτρικό δίκτυο θα εξασφαλίζει επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας και ανταλλαγή πλεονάζουσας ενέργειας στο δίκτυο όταν χρειάζεται.

Τοποθετημένος σε επιλεγμένη θέση, ένας χώρος στάθμευσης αυτού του τύπου παρέχει πολλά πλεονεκτήματα, όπως:

- α) Ελάχιστο ενεργειακό αποτύπωμα.
- β) Παροχή σκιάς στα σταθμευμένα οχήματα.
- γ) Βέλτιστη χρήση του ηλιακού δυναμικού.
- δ) Ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της εγκατάστασης και του δικτύου, όταν χρειάζεται,
- ε) Ελαχιστοποίηση των απωλειών μεταφοράς, με παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας στο ίδιο μέρος.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της παρέμβασης, προτείνεται η αγορά ενός συμβολικού αριθμού οχημάτων από τον προϋπολογισμό της δράσης, αποτελούμενων από μικρά, ευέλικτα οχήματα πόλης και η εγκατάσταση συστημάτων συλλογής δεδομένων τόσο στους σταθμούς φόρτισης όσο και στα οχήματα. Προτείνεται τα οχήματα να ενταχθούν σε στόλους υπηρεσιών του δικαιούχου(π.χ. των υπηρεσιών περιφέρειας ή των δήμων), ώστε να εξασφαλιστεί επαρκής κίνηση, η εξυπηρέτηση του πολίτη από τα οχήματα καθώς και επαρκή δεδομένα προς επεξεργασία.

Η καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων θα καταστήσει δυνατή την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της προτεινόμενης λύσης για την περαιτέρω αγορά τέτοιου είδους αυτοκινήτων από την αυτοδιοίκηση, και την αποτύπωση του ενεργειακού προφίλ των οχημάτων και της συμπεριφοράς των οδηγών εντός του αστικού κύκλου.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 15.000.000 €

Ωριμότητα παρέμβασης: Υψηλή

Εμπλεκόμενοι Φορείς:

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

ΟΤΑ

Άξονας Περιβάλλον

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής στην Παράκτια Ζώνη

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2: Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παράκτια κυκλοφορία, καθώς και στις διεργασίες/μηχανισμούς που επηρεάζουν την μορφοδυναμική ισορροπία της ακτογραμμής.

Στόχοι:

- 1 Η καταγραφή/ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής για την κατάλληλη προσαρμογή των μεθόδων προστασίας των ακτών
- 2 Συνεισφορά στην πρόληψη και διαχείριση κινδύνων στο παράκτιο περιβάλλον
- 3 Βελτίωση της ποιότητας και αξιοπιστίας των εκπονούμενων ακτομηχανικών μελετών και ελάττωση των αβεβαιοτήτων από την έλλειψη δεδομένων
- 4 Άμεση διάχυση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης στο τεχνικό και επιστημονικό δυναμικό της χώρας αλλά και διεθνώς

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Τα αποτελέσματα επιστημονικών μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων σε παγκόσμια κλίμακα, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το πρόβλημα της διάβρωσης των ακτών ενισχύεται από την κλιματική αλλαγή, οι επιπτώσεις της οποίας αναμένεται να είναι ακόμα πιο επιβαρυντικές τις επόμενες δεκαετίες. Οι κυριότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που αναμένεται να έχουν αντίκτυπο στην μορφολογική ισορροπία των παράκτιων ζωνών, είναι η αύξηση της μέσης στάθμης της θάλασσας και η εμφάνιση συχνότερων και ισχυρότερων ακραίων φαινομένων. Λαμβάνοντας υπόψη τα προηγούμενα σε συνδυασμό με την ανάγκη για την επίτευξη ενός από τους ειδικούς στόχους του ΣΠ2 «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της ανθεκτικότητας στην πρόληψη κινδύνων και καταστροφών, λαμβάνοντας υπόψη τις

προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα», προτείνεται η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης της παράκτιας κυκλοφορίας καθώς και των διεργασιών που οδηγούν στην μορφοδυναμική εξέλιξη της παράκτιας ζώνης σε επιλεγμένα τμήματα της Π.Ε. Αχαΐας και Ηλείας.

Το σύστημα παρακολούθησης μπορεί να περιλαμβάνει πλωτούς σταθμούς μέτρησης χαρακτηριστικών κυμάτων (ύψος, διεύθυνση, περίοδος), πλωτούς μετεωρολογικούς σταθμούς (άνεμος, θερμοκρασία κλπ), μετρητές θαλάσσιων ρευμάτων και παλιρροιογράφους. Η εν λόγω σταθμοί/συσκευές μέτρησης προτείνεται να τοποθετηθούν σε στρατηγικά επιλεγμένες θέσεις εντός του Κορινθιακού και του Πατραϊκού κόλπου αλλά και στο Ιόνιο πέλαγος μέχρι και τον Κυπαρισσιακό κόλπο.

Επίσης, προτείνεται η τακτική (π.χ. σε ετήσια βάση) τοπογραφική και βυθομετρική αποτύπωση των παράκτιων ζωνών με γνωστά προβλήματα (τουλάχιστον) μέχρι βάθους 5 μέτρων, με χρήση σύγχρονου εξοπλισμού, μέσων και μεθόδων (πλωτά μέσα, επίγεια μέσα, μη επανδρωμένα αεροσκάφη, σταθερά συστήματα οπτικής παρακολούθησης, δορυφορικές λήψεις, κ.α.), ώστε να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων της μορφολογικής εξέλιξης κατά τη διάρκεια της κλιματικής αλλαγής. Για την κατανόηση/αποτίμηση των επιπτώσεων επεισοδιακών φαινομένων διάβρωσης στην ακτογραμμή προτείνονται τοπικές μετρήσεις του προφίλ του πυθμένα πριν και μετά από επεισόδια καταιγίδας (με βάση της προβλέψεις της ΕΜΥ).

Παράλληλα προτείνεται η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας διάθεσης των επεξεργασμένων ή/και online δεδομένων, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να έχει απρόσκοπτη πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα. Είναι σίγουρο ότι η διάθεση ποιοτικών δεδομένων θα έχει ως αποτέλεσμα την εκπόνηση ακτομηχανικών μελετών με περισσότερη αξιοπιστία και κατά το δυνατόν περιορισμένες αβεβαιότητες.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: Εξοπλισμός (Προμήθεια/Εγκατάσταση): 2.000.000 € -

Συντήρηση (ετήσια): 250.000 € (κατά προσέγγιση)

Ωριμότητα : Μέτρια

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Αστικές Δενδροφυτεύσεις Μεγάλης Κλίμακας

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών και

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός δικτύου δενδροφυτεύσεων μεγάλης κλίμακας εντός του αστικού ιστού των μεγαλύτερων πόλεων της Π.Δ.Ε..

Στόχος:

Η αντιμετώπιση του φαινομένου της Αστικής Θερμικής Νησίδας, η μείωση της ζήτησης ενέργειας ψύξης και η αύξηση της θερμικής άνεσης των πεζών στα κέντρα των πόλεων με τον πλέον οικονομικό τρόπο.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Δύο από τα σοβαρότερα προβλήματα των σημερινών πόλεων είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση και η υπερθέρμανση του δομημένου περιβάλλοντος (Αστική Θερμική Νησίδα) δηλαδή κατ' επέκτασιν οι αυξημένες ενεργειακές απαιτήσεις του κτιριακού αποθέματος. Ένα μέτρο το οποίο αντιμετωπίζει ταυτοχρόνως αυτά τα θέματα και όχι μόνο, αλλά είναι πολιτικά και οικονομικά συμφέρον και το οποίο υιοθετούν πολλές Ευρωπαϊκές πόλεις, είναι οι εκτεταμένες αστικές δενδροφυτεύσεις.

Επομένως προτείνεται πόροι της νέας προγραμματικής περιόδου να διατεθούν στους δήμους Πατρέων και Πύργου αλλά και σε ιδιώτες παράλληλα με αντίστοιχα κίνητρα, έτσι ώστε να παραχωρηθούν χώροι, δημόσιοι και μη προς δενδροφύτευση. Λόγω της κλιματικής αλλαγής η οποία με βάση το ΠΕΣΠΚΑ που εκπόνησε η Περιφέρεια αναμένεται να επιφέρει την μείωση των βροχοπτώσεων στην Δυτική Ελλάδα, για να εξασφαλιστεί η επιτυχία του μέτρου είναι απαραίτητο αυτό να συνδυαστεί και με μια ευρύτερη πολιτική της Π.Δ.Ε. για την βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων (Συστήματα διαχείρισης ομβρίων S.U.D.S., συστήματα έξυπνης άρδευσης κ.α.)

Σημεία Εφαρμογής & Δικαιούχοι:

Ανεκμετάλλετοι δημόσιοι χώροι (π.χ. Παραλιακό μέτωπο Πάτρας, οικόπεδα Δήμων), Λεωφόροι (π.χ. Πατρών Αθηνών, Ακτή Δυμαίων, Ελ. Βενιζέλου), Πεζόδρομοι (π.χ. Ρήγα Φεραίου, Μαιζώνος), Δημόσια κτήρια (π.χ. συγκροτήματα σχολείων)

Ο σκοπός του μέτρου είναι να εντοπιστούν από το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας σε συνεργασία με τις τεχνικές υπηρεσίες της Περιφέρειας και των Δήμων στους χώρους των κύριων αστικών κέντρων τα πιθανά σημεία παρέμβασης έτσι ώστε να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες μελέτες (Αρχιτεκτονικές, Στατικές, Η/Μ) και εν συνεχεία να προχωρήσει η κατασκευή των υποδομών. Όσον αφορά τις δενδροφυτεύσεις σε οδούς και πεζόδρομους οι μελέτες προφανώς θα εξασφαλίζουν την διέλευση οχημάτων εκτάκτου ανάγκης αλλά και θα προβλέπουν μια συνεκτική στρατηγική φωτισμού και αστικού εξοπλισμού, όπως η χρήση ηλιακά

επαναφορτιζόμενων LED κ.α.. Όσον αφορά τα δημόσια κτίρια τα οποία είναι αρκετά ενεργοβόρα, θα πρέπει να λειτουργήσουν ως case studies για τους ιδιώτες, με τον σχεδιασμό πράσινων όψεων και φυτεμένων δωματίων που θα μειώσουν τις ενεργειακές απαιτήσεις, την ηχορύπανση αλλά και την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Το ΤΕΕ / ΤΔΕ μπορεί να εξειδικεύσει άμεσα και να προσκομίσει ενδεικτικούς χάρτες με δρόμους οικόπεδα, και δημόσια κτίρια στα οποία δυνητικά είναι εφικτή η άμεση παρέμβαση τόσο στην πόλη της Πάτρας όσο και την πόλη του Πύργου.

Τεχνικά χαρακτηριστικά:

A. Είδη Δέντρων:

- Φυλλοβόλα (Σκίαση μόνο το καλοκαίρι)
- Μεγάλης Κλίμακας (10μ.+ , όχι καλλωπιστικά)
- Με υψηλό δείκτη παραγωγής οξυγόνου (π.χ. Δρυς, Οξιά)

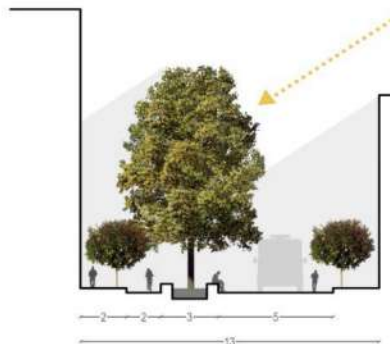
B. Ενδεικτικό Κόστος:

Κόστος Μελέτης

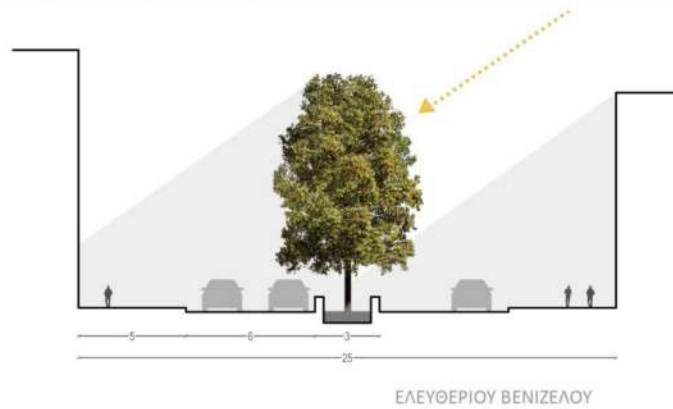
Κόστος διαμορφώσεων και υποδομών: 200-400 €/τ.μ.

Κόστος δέντρων: 30-100 €/τεμ. (ή προμήθεια από δημοτικά φυτώρια)

Ενδεικτικό κόστος φύτευσης σε όλο το μήκος της Ελ. Βενιζέλου: 1.700.000 € (Μια σειρά από οξιές σε ενδιάμεση λωρίδα πλάτους 3μ και μήκους 2.5χλμ, ανά 7 μέτρα, σύνολο 360 δέντρα) Με την διάθεση πόρων της τάξεως των 10.000.000 είναι εφικτό να φυτευτούν 2500-4000 νέα δέντρα εντός του αστικού ιστού που ισοδυναμούν με ένα ακόμα Δασύλλιο.

Ενδεικτική σχηματική τομή για πεζοδρόμους.

Ενδεικτική σχηματική τομή για λεωφόρους

Γ. Ενδεικτικός Χρόνος Υλοποίησης

Χρόνος εντοπισμού σημείων και εκπόνησης μελετών: 6 μήνες

Χρόνος κατασκευής: 1-2 χρόνια (αναλόγως την έκταση των αναπλάσεων)

Εδώ σημειώνεται πως ενώ το μέτρο είναι εύκολο στην εφαρμογή και χρηματοδότηση απαιτεί αρκετό χρόνο μέχρι οι φυτεύσεις να φτάσουν στο τελικό τους μέγεθος ο οποίος αναλόγως με τα είδη και με δεδομένο ότι θα τοποθετηθούν ώριμα φυτά κυμαίνεται από 10 έως 20 χρόνια

Πλεονεκτήματα:

- Μείωση Αστικής Θερμικής Νησίδας, θερμική άνεση πεζών, βελτίωση μικροκλίματος
- Μείωση ενεργειακής ζήτησης χωρίς παρεμβάσεις στον κτιριακό ιστό (χαμηλό κόστος)
- Δραστική μείωση ρύπων και κινδύνου πλημμύρας
- Απορρόφηση ηχορύπανσης
- Αύξηση βιοποικιλότητας και πράσινου κεφαλαίου
- Πολύ χαμηλή σχέση κόστους οφέλους και εύκολη αποδοχή από το κοινό (μηδενικό πολιτικό κόστος)
- Όφελος για την εικόνα των μεγαλύτερων πόλεων της Δυτικής Ελλάδας (ενίσχυση του brand της πράσινης πόλης) και μακροπρόθεσμο όφελος για τουρισμό-οικονομία

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 15.000.000 € (Πάτρα 10.000.000€, Πύργος 5.000.000€)

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Ανάπλαση/Αναβάθμιση του Δασυλλίου του Δήμου Πατρέων

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπλαση της περιοχής του Δασυλλίου με νέες φυτεύσεις, αστικό εξοπλισμό, μέτρα ενεργητικής πυροπροστασίας, χωροθέτηση χρήσεων πολιτισμού, σύνδεση με τον αρχαιολογικό χώρο και δημιουργία προσβάσιμων διαδρομών για το κοινό μετασχηματίζοντας το σε πλήρως ενεργό χώρο 24/7.

Στόχοι:

Α. Ο εκσυγχρονισμός και η περαιτέρω ενίσχυση ενός πολύ σημαντικού πνεύμονα πρασίνου της πόλης έτσι ώστε να αυξηθεί η ανθεκτικότητα του απέναντι στην επικείμενη κλιματική αλλαγή.

Β. Η δημιουργία ενός δημόσιου πάρκου, πιο προσβάσιμου, πιο ασφαλούς, πιο επισκέψιμου και με περισσότερες χρήσεις, οι οποίες θα διασφαλίσουν την αειφορία του.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Αυτήν την στιγμή το Δασύλλιο βρίσκεται σε κατάσταση εγκατάλειψης, με φθαρμένες έως ανύπαρκτες υποδομές και ανεπαρκή φωτισμό καθιστώντας το μη ασφαλή προορισμό ιδιαίτερως τις βραδινές ώρες. Επίσης λόγω των ειδών των δέντρων (κατά βάση ευκάλυπτοι και πεύκα) και της έλλειψης μέσων εποπτείας και πυρόσβεσης, ο κίνδυνος πυρκαγιάς είναι άμεσος και αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, ένα σενάριο καταστροφικό για το αστικό μικροκλίμα της Πάτρας.

Κατά συνέπεια προτείνεται αρχικά να ενισχυθεί η υφιστάμενη χλωρίδα όπου υπάρχει χωρικό περιθώριο, με είδη ανθεκτικά στην ξηρασία αλλά και η λήψη μέτρων εποπτείας πυρκαγιών (παρατηρητήρια, αισθητήρες κ.α.) και ενεργητικής πυροπροστασίας (μάνικες, πύργοι με εκτοξευτές νερού).

Όσον αφορά την χρήση της περιοχής είναι απαραίτητο να λυθούν προβλήματα προσβασιμότητας μέσω της δημιουργίας διαδρομών οι οποίες θα διασυνδέσουν τα σημεία ενδιαφέροντος του πάρκου αλλά και θα αναδείξουν με καλύτερο τρόπο τον αρχαιολογικό χώρο. Επίσης σε αυτό το πλαίσιο προτείνεται και η χωροθέτηση υπαίθριου θεάτρου αλλά και άλλων δραστηριοτήτων πολιτισμού και ψυχαγωγίας όπως παιδικές χαρές και υπαίθριοι εκθεσιακοί χώροι όπου μπορούν να αναδειχθούν ορισμένες από τις αρχαιότητες που υπάρχουν στο κάστρο.

Τέλος όλα αυτά πρέπει να συνοδεύονται από την εφαρμογή επαρκούς φωτισμού (Ηλιακά επαναφορτιζόμενα LED κ.α.) και αστικού εξοπλισμού αλλά και από τον κατάλληλο οπτικό σχεδιασμό που θα καταστήσει την ανάπλαση ασφαλή για το κοινό όλες τις ώρες.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 20.000.000 €

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης ελήφθη υπόψιν το ΠΕΣΠΚΑ το οποίο εκπόνησε η ΠΔΕ αλλά και οι θέσεις της ΜΕ Περιβάλλοντος πάνω στην συγκεκριμένη μελέτη.

Το ΤΕΕ/ΤΔΕ δύναται να συνεισφέρει ενεργά στην ωρίμανση τη παρέμβασης.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

4. Ηλεκτροδότηση Ελλιμενισμένων Πλοίων “Cold Ironing”

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ3 (Συμπληρωματικά): Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών και

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά) : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού .

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Εγκατάσταση στο χώρο των εμπορικών και επιβατικών λιμένων εγκαταστάσεων ηλεκτροδότησης πλοίων.

Στόχος:

- Η εισαγωγή της ηλεκτροδότησης των πλοίων έχει σκοπό να μειώσει την λειτουργία των μηχανών εσωτερικής καύσης τους και τη μείωση των εκπεμπόμενων ρύπων όταν αυτά είναι ελλιμενισμένα στο λιμάνι.
- Η προετοιμασία των πορθμείων με επαρκή ηλεκτροδότηση ώστε να γίνει δυνατή η αντικατάσταση των ferry boats με ηλεκτροκίνητα.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

(Α΄ Παρέμβαση)

Πρέπει απαραίτητα να αναβαθμιστεί ο λιμάνων σε ότι αφορά τις υπηρεσίες των πλοίων, επιβατικών και εμπορικών παραμονή τους να μην λειτουργούν τις εσωτερικής καύσης τους. Κατά τη 10ωρης παραμονής στο λιμάνι, ένα μηχανή Diesel καταναλώνει 20 τόνους καυσίμου και παράγει 60 τόνους CO₂ , όσο παράγουν 25 μεσαίου μεγέθους σε ένα χρόνο.

χώρος των ελλιμενισμού ώστε κατά την μηχανές διάρκεια μιας πλοίο με μετρικούς μετρικούς αυτοκίνητα Επιπλέον,

απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα εξίσου σημαντικές και βλαβερές εκπομπές SO₂ και NO_x. Για την εφαρμογή είναι απαραίτητες οι παρακάτω υποδομές στο χώρο του λιμανιού :

- Μετασχηματιστές
- Σύστημα Switchgear
- Καλώδια και αγωγοί
- Εγκαταστάσεις υποδοχής καλωδίων τροφοδοσίας
- Γερανοί σύνδεσης (σταθεροί ή κινητοί) καλωδίων με τα πλοία
- Εξοπλισμός πλοίων

Από μια άλλη οπτική γωνία τα πορθμεία είναι ένας σημαντικός κόμβος μεταφορών της περιοχής. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει ανάπτυξη των ηλεκτρικών πλοίων (ferry boat). Όμως στα πλαίσια της προώθησης της ηλεκτροκίνησης και στα πλοία στα πλαίσια προγραμματισμού της αντικατάστασης των σημερινών ντιζελοκίνητων από αυτά, θα πρέπει ταυτόχρονα να προγραμματιστεί και ο τρόπος με τον οποίο θα πραγματοποιείται η τροφοδοσία τους. Να σημειωθεί δε τα νέα ηλεκτροκίνητα πλοία κοστίζουν 40% ακριβότερα από τα συμβατικά αλλά έχουν 75% μικρότερο λειτουργικό κόστος.

Τέλος, για να μην επιβαρύνεται ιδιαίτερα το εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο, η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος θα μπορεί να γίνεται από ηλεκτρικό μικροδίκτυο που θα κατασκευαστεί στην περιοχή (βλέπε αντίστοιχη πρόταση) και το ηλεκτρικό ρεύμα που κατά βάση να παράγεται από ΑΠΕ.

Για τη μέγιστη δυνατή απόδοση, οι υβριδικές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από φωτοβολταϊκά, κυματικά και αιολικά συστήματα είναι αυτές που ενδείκνυνται .

Προτεινόμενο κόστος α' παρέμβασης: 1.000.000 €-2.000.000€/τερματικό σταθμό (ανάλογα τις τροποποιήσεις που χρειάζεται να γίνουν στο υπάρχον ηλεκτρολογικό σύστημα). Στο παραπάνω προτεινόμενο κόστος δεν περιλαμβάνεται η μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (αν επιλεγθεί).

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

5. Ανάπτυξη Πλωτών Φωτοβολταϊκών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

ΣΠ.5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά): Μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η ανάπτυξη πλωτού συστήματος φωτοβολταϊκών στο φράγμα Πείρου-Παραπεύρου.

Στόχοι:

- Αύξηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- Ανάπτυξη μονάδων αποθήκευσης με ποικίλα χαρακτηριστικά, όπως διαφορετικά επίπεδα ισχύος, διαφορετικές ώρες λειτουργίας και διαφορετική γεωγραφική διασπορά.
- Βελτιστοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων αξιοποιώντας την ηλιακή παραγωγή που παράγεται κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- Ενεργειακή αυτονομία των εγκαταστάσεων διύλισης και μεταφοράς νερού από το φράγμα καθώς και κάλυψη της απαραίτητης ηλεκτροδότησης όλης της παραλήμνιας περιοχής, ελαχιστοποιώντας το κόστος παροχής διυλισμένου νερού προς τους αποδέκτες του.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Τα αποτελέσματα επιστημονικών μελετών , ερευνητικών προγραμμάτων και ήδη εκτελεσθέντων κατασκευών σε παγκόσμια κλίμακα έχουν οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η παραγωγή ενέργειας από πλωτά φωτοβολταϊκά πάρκα είναι σήμερα μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας και ανοίγει νέους ορίζοντες για την εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας παγκοσμίως, ιδιαίτερα σε περιοχές με δύσκολο εδαφικό ανάγλυφο ή/και πλούσια φυσική κληρονομιά .

Ήδη τα έργα κατασκευής πλωτών φωτοβολταϊκών συνοδεύονται από την λεγόμενη «αρχή της προφύλαξης» ως προς τις πιθανές περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις. Η τεχνογνωσία και η εμπειρία της συγκεκριμένης κατασκευής βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα εντός της Ευρώπης, εάν ληφθούν υπόψη αντίστοιχα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί σε Μάλτα, Ισραήλ, Νορβηγία, Ελβετία, Ολλανδία, Ιταλία, Γαλλία, Αγγλία. Η καταγραφή απόδοσης αυτών των έργων ενδεικτικά αποτυπώνεται στα παρακάτω:

- Στην Γαλλία, στα τέλη του 2014 αφού κατασκευάστηκε το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό πλωτό φωτοβολταϊκό, η εγκατεστημένη ισχύς της πλωτής ηλιακής ενέργειας δεν υπερέβαινε τα 10 MW. Το 2018 είχε φτάσει στα 1,1 GW, δηλαδή 100 φορές πάνω και σήμερα συνεχίζει να αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς (Piolenc, στο Vaucluse, Γαλλία).
- Στο Λονδίνο, σε μια τεχνητή λίμνη στα περίχωρα της πόλης θα τεθεί σύντομα σε λειτουργία το μεγαλύτερο πλωτό φωτοβολταϊκό πάρκο της Ευρώπης. Θα καλύπτει τις ενεργειακές ανάγκες των τοπικών μονάδων καθαρισμού υδάτων και θα παρέχει πόσιμο νερό σε 10 εκατομμύρια ανθρώπους που κατοικούν στην ευρύτερη περιοχή

Τα πλεονεκτήματα που διαθέτει η ανάπτυξη πλωτών φωτοβολταϊκών συστημάτων:

- Δεν απαιτείται αγορά γης. Δεν καταλαμβάνουν χώρο γεωργικής γης, η οποία συχνά είναι περιορισμένη και πιο απαραίτητη για αγροτική χρήση. Μπορούν να εγκατασταθούν πιο γρήγορα και είναι πιο εύκολα στη διαχείριση.
- Το νερό έχει τη δυνατότητα να διατηρεί κρύα τα ηλιακά πάνελ κατά τις βραδινές ώρες, γεγονός που τους επιτρέπει να αποδίδουν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό με την ανατολή του ηλίου.
- Η σκίαση που προκαλεί το σύστημα των πάνελ στην υδάτινη επιφάνεια μειώνει τον ρυθμό εξάτμισης του νερού. Βελτιώνεται την ποιότητα του, αφού εμποδίζει την ανάπτυξη άλγης λόγω της σκίασης.
- Οι εγκαταστάσεις μοιάζουν αρκετά με τα συμβατικά φωτοβολταϊκά, με τη διαφορά ότι τα πάνελ τοποθετούνται πάνω σε ένα πλωτό σύστημα, το οποίο προσδένεται προκειμένου να μην υπάρχει ελεύθερη κίνηση της πλωτής δομής, ενώ το σύστημα συνδέεται με το δίκτυο με υποβρύχιο καλώδιο.

Πρόταση δράσης:

Η πιλοτική εγκατάσταση ενός μικρού πλωτού φωτοβολταϊκού στοιχείου στη λίμνη του φράγματος Πείρου-Παραπείρου το οποίο θα παράγει ενέργεια η οποία θα καλύπτει τις ανάγκες του συνόλου του φράγματος και της διύλισης του ενώ ταυτόχρονα θα μπορεί να καλύψει και τις ανάγκες της απαραίτητης ηλεκτροδότησης της παραλήμνιας περιοχής.

Να σημειωθεί ότι το μέγεθος του θα είναι τέτοιο το οποίο ουδεμία οπτική όχληση θα δημιουργήσει. Το αντίθετο μάλιστα, θα δημιουργήσει επιπλέον επισκεψιμότητα στην περιοχή για εκπαιδευτικούς λόγους.

Ωριμότητα Παρέμβασης: Χαμηλή

Χρόνος Υλοποίησης: 24 μήνες

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης (εκτίμηση): 2.000.000 €

Σημείωση:

Το ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Ελλάδας δύναται να εξειδικεύσει επιπλέον την πρόταση και να συμβάλει ενεργά στην μελέτη και υλοποίηση της.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

6. Διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων/προϊόντων αμιάντου σε κτίρια υψηλής σπουδαιότητας με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων.

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά) : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού .

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η παρέμβαση θα αφορά την όσο το δυνατόν ακριβέστερη αποτύπωση κτιρίων κατοικίας και επαγγελματικής χρήσης με δομικά στοιχεία από αμιάντο(στέγες-μονώσεις-επικαλύψεις) στον Πύργο και στην Πάτρα. Στην συνέχεια και έπειτα από την απαραίτητη προτεραιοποίηση θα ακολουθήσουν εργασίες διαλογής, συλλογής, συσκευασίας, μεταφοράς και διάθεσης των επικινδύνων αποβλήτων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Στόχος:

Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι:

- Η ολοκληρωμένη προσπάθεια καταγραφής κατοικιών και επαγγελματικών χώρων που εκτίθενται στις κυριότερες εφαρμογές αμιάντου (στέγες, μονώσεις, επιχρίσματα, δάπεδα, οροφές) στις πρωτεύουσες των δύο Νομών.
- Ενημέρωση των εργαζομένων αλλά και των ιδιοκτητών κτισμάτων που εκτίθενται στον αμιάντο
- Περιβαλλοντική αποκατάσταση με την λήψη μέτρων επέμβασης και διάθεσης των επικινδύνων αποβλήτων

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Ο αμιάντος είναι ένα υλικό, ινώδους δομής που έχει σαν βάση το πυρίτιο και το μαγνήσιο. Οι εξαιρετικές φυσικές, χημικές και μηχανικές ιδιότητες που διαθέτει, (αντίσταση στον ηλεκτρισμό, μεγάλη θερμομονωτική ικανότητα, υψηλή αντοχή του σε εφελκυσμό), δεν ανευρίσκονται συγκεντρωμένες ίσως σε οποιοδήποτε άλλο υλικό.

Τα παραπάνω σε συνδυασμό με το χαμηλό του κόστος, οδήγησαν στην ευρύτατη χρήση του. Έως το 1995, η Ελλάδα συγκαταλεγόταν στους επτά μεγαλύτερους προμηθευτές αμιάντου στον κόσμο, παράγοντας 100.000 τόνους χρυσότιλου αμιάντου ετησίως, ενώ 300.000 τόνοι ελληνικού και εισαγόμενου αμιάντου ετησίως τύγχαναν επεξεργασίας στα εργοστάσια αμιαντοτσιμέντου, με αποτέλεσμα σήμερα αμιαντούχα υλικά να βρίσκονται σε Βιομηχανικές εγκαταστάσεις, Εργοστάσια, Δημόσια κτίρια, Σχολεία, Κατοικίες κτλ.

Από το 2005 έχει απαγορευτεί η χρήση αμιάντου στη Ελλάδα, αφού το υλικό αυτό ως γνωστό είναι άκρως καρκινογόνο. Μάλιστα σε ειδικές μετρήσεις που έχουν γίνει σε μεγάλες πόλεις διαπιστώθηκε ότι στις περιοχές με έντονο κυκλοφοριακό πρόβλημα καταγράφονται υψηλά επίπεδα σε συγκεντρώσεις ινών αμιάντου.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση από τις περιοχές που είναι εκτεθειμένες σε τέτοια επικίνδυνα απόβλητα. Η διερεύνηση αμιάντου στα δημόσια και ιδιωτικά κτίρια καθιστά επιβεβλημένη την αρχική διαδικασία μελέτης καταγραφής, εντοπισμού και χαρτογράφησης μέσω εξειδικευμένων και πιστοποιημένων συνεργείων. Στην συνέχεια θα πρέπει να καταρτιστεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης απόσυρσης των επικίνδυνων αυτών αποβλήτων δίνοντας προτεραιότητα αρχικά σε κτίρια δημόσιας χρήσης και έπειτα σε ακίνητα κατοικίας και βιομηχανικά κτίρια σε συνδυασμό ενδεχομένως και με μια γενναία πολιτική χρηματοδότησης.

Ενδεικτικά για την περιοχή της Πάτρας τέτοιες επικίνδυνες εστίες αποτελούν οι εργατικές κατοικίες Αγίου Νεκταρίου καθώς και οι αποθήκες στα Συχαινά. Σημειώνεται ότι αν και ο κίνδυνος σύμφωνα με έρευνες δεν είναι άμεσος, η εικόνα εγκατάλειψης τέτοιων κτιρίων και η έκθεσής τους σε ολόένα αυξανόμενους κινδύνους διάβρωσης και αποσάθρωσης λόγω και της κλιματικής αλλαγής και κυρίως λόγω της παλαιότητας των παραπάνω υλικών, καθιστά επιβεβλημένη τη λήψη μέτρων και την άρση της επικινδυνότητάς τους

Προς αυτήν την κατεύθυνση προτείνεται η χρηματοδότηση ενός προγράμματος απομάκρυνσης στεγών ελλενίτ που θα περιλαμβάνει :

- Οπτικό έλεγχο ,καταγραφή των κτιρίων και αποτύπωση των χώρων σε Πύργο και Πάτρα από εξειδικευμένα συνεργεία μηχανικών
- Ποσοτικός και ποιοτικός προσδιορισμός του αμιάντου
- Εκτέλεση εργασιών αποξήλωσης ή αφαίρεσης – αμιάντου ή ακόμα και κατεδάφιση κτιρίων αν αυτό απαιτείται
- Αναγνώριση, διαλογή, συλλογή, συσκευασία, και μεταφορά αμιαντούχων υλικών
- Διεξαγωγή τελικών μετρήσεων αέρα σύμφωνα με τη νομοθεσία, και έκδοση Πιστοποιητικού Καθαρότητας

Από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (απογραφή 2011) προκύπτει ότι για την Πάτρα και τον Πύργο το κτιριακό απόθεμα κατασκευής προ του 1990 όπου επιλέχτηκε στέγη με φύλλα επικάλυψης ανέρχεται σε 2.238 κτίρια

Περιγραφή διοικητικής διαίρεσης /Αριθμός ορόφων	Στέγη από φύλλα επικάλυψης	
	ΠΑΤΡΑ	ΠΥΡΓΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ	1.166	1.764
Προ του 1919	19	20
1919 - 1945	47	27
1946 - 1960	124	118
1961 - 1970	277	692

1971 - 1980	195	440
1981 - 1985	114	165
1986 - 1990	101	86
1991 - 1995	90	57
1996 - 2000	58	49
2001 - 2005	78	48
2006 και μετά	58	57
Υπό κατασκευή	5	5

Θεωρώντας ότι ένα ποσοστό 15% των ανωτέρω κτισμάτων έχει επικάλυψη στέγης από ελλενίτ ,με την μέση επιφάνεια να ανέρχεται στα 100,00μ2 προκύπτει συνολική επιφάνεια προς αποξήλωση :
 $15\% \times 2.238 \text{ κτίρια} \times 100,00\mu\text{m}^2 \approx 34.000\mu\text{m}^2$

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: $34.000\mu\text{m}^2 \times 45,00\text{€}/\mu\text{m}^2 \sim 1.500.000 \text{ €}$

Εμπλεκόμενοι Φορείς:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΥΠΕΝ (ΕΣΠΑ 2021-2017)

ΥΠΟΙΚ (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας)

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

ΤΕΕ/ΤΔΕ

ΟΤΑ

ΟΑΣΠ

Επιστημονική κοινότητα

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

7. Καθαρισμός Ακτών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

ΣΠ.5 (Συμπληρωματικά): *Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.*

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ο καθαρισμός και εξωραϊσμός των πολυσύχναστων παραλιών της Π.Ε. Αχαΐας και Π.Ε. Ηλείας με τη χρήση ειδικών μηχανημάτων καθαρισμού. Ο καθαρισμός και γενικότερα η περιποίηση του χώρου θα αποσκοπεί στην περιβαλλοντική και αισθητική αναβάθμιση τους και των τριγύρω χώρου τους χωρίς την αλλοίωση της φυσικής μορφολογίας και των βασικών στοιχείων των χώρων αιγιαλού και παραλίας.

Στόχοι:

Βελτίωση των παραλιών του νομού και αύξηση της αξιοποίησης τους από τους λουόμενους τόσο κατά την καλοκαιρινή περίοδο όσο και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, μέσω της δημιουργίας ομοιόμορφης καθαρής επιφάνειας της ακτής

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Η αγορά κατάλληλων μηχανημάτων καθαρισμού των πολυσύχναστων παραλιών σε όλο το παράκτιο μήκος των Π.Ε. Αχαΐας και Π.Ε. Ηλείας σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους Δήμους αναβαθμίζοντας την ποιότητα των παραλιών με παράλληλη αναβάθμιση/προστασία του περιβάλλοντος των περιοχών παρέμβασης.

Οι εργασίες που ενδεικτικά προτείνονται είναι:

- απομάκρυνση πάσης φύσεως μεγάλους όγκους των πετρών που υπάρχουν στην επιφάνεια των παραλιών, από τις κακοκαιρίες της χειμερινής περιόδου
- Πλήρης επιφανειακός καθαρισμός με απομάκρυνση απορριμμάτων, απομάκρυνση ογκωδών αντικειμένων (προϊόντα περιβαλλοντικής ρύπανσης ανθρωπογενούς προέλευσης, ξύλα, πλαστικά χαρτιά, γυαλιά, μεταλλικά αντικείμενα κλπ.) και κάθε άλλο αντικείμενο που εκβράζει η θάλασσα και η συσσώρευση των οποίων υποβαθμίζει τις ακτές και μεταφορά αυτών
- εργασίες θρυμματισμού όλων των ογκωδών πετρών και υλικών που υπάρχουν στις παραλίες αποσκοπώντας στην δημιουργία ψιλού χαλικιού , με ειδικό μηχάνημα λιθοτριψίας που θα

μετατρέψει τις μεγάλες πέτρες σε μικρό χαλίκι και δεν θα τις αποσπάσει από το φυσικό τους περιβάλλον.

- εργασίες επιπεδοποίησης και διάστρωσης με μηχανολογικό εξοπλισμό συμβατό με το είδος της ακτής , αποσκοπώντας στην δημιουργία κλίσης από το δρόμο προς τη θάλασσα και εξάλειψη υψομετρικών διαφορών (όπου είναι εφικτό)
- καθαρισμός της παραλίας με μηχάνημα αμμοκαθαρισμού και κοσκινίσματος της άμμου, σε βάθος μέχρι δεκαπέντε εκατοστών (15cm) σε όλο το μήκος και πλάτος των προσβάσιμων παραλιών .

Η εφαρμογή των κατάλληλων μηχανημάτων για τις παραπάνω εργασίες είναι ουσιαστική λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα προφύλαξης . Προτείνεται και η συνδρομή ιδιώτη παρόχου για την εκτέλεση των παραπάνω εργασιών με δημοπράτηση του έργου .

Δικαιούχοι:

- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
- Δήμοι Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Άξονας Περιφερειακής Ανάπτυξης

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Επιταχυντής Μεταφοράς Καινοτομίας ΤΕΕ/ΤΔΕ

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.1 : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ένα σημαντικό θέμα που αντιμετωπίζει η Δυτική Ελλάδα λόγω της οικονομικής κρίσης σχετίζεται με την μειωμένη ικανότητα μεταφοράς τεχνολογίας. Οι αιτίες για το φαινόμενο αυτό είναι πολλές όπως:

- Brain Drain.
- Μικρό μέγεθος αγοράς.
- Γραφειοκρατικό περιβάλλον.
- Αδυναμία πραγματοποίησης δημοσίων επενδύσεων σε έρευνα και υποδομή.
- Έλλειψη μηχανισμών διευκόλυνσης μεταφοράς καινοτομίας

Σκοπός:

Είναι η δημιουργία και η λειτουργία με την ευθύνη και το κύρος του ΤΕΕ/ΤΔΕ ενός μηχανισμού στη Δυτική Ελλάδα που θα λειτουργήσει ως επιταχυντής μεταφοράς καινοτομίας στη Δυτική Ελλάδα.

Στόχος είναι να διευκολυνθεί η ανακάλυψη τεχνολογιών αιχμής που έχουν αναπτυχθεί σε δημόσια ερευνητικά εργαστήρια και να διευκολυνθεί η μεταφορά τους στην πραγματική οικονομία και στην παραγωγή, ενισχύοντας τη μεταφορά τεχνολογίας και φέρνοντας τα πιο πολλά υποσχόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο τεχνογνωσίας (TRL) σε ένα υψηλό επίπεδο ώστε να μπορούν να ενσωματωθούν σε διαδικασίες βιομηχανικής ανάπτυξης.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Ο επιταχυντής μεταφοράς καινοτομίας θα αναφέρεται στη διαδικασία μεταφοράς αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στην αγορά και στην ευρύτερη κοινωνία, μαζί με τις σχετικές δεξιότητες και διαδικασίες, και θα αποτελεί ως εκ τούτου αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας τεχνολογικής καινοτομίας.

Ο προτεινόμενος μηχανισμός θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με υφιστάμενες προσπάθειες προώθησης της ανάγκης για ένα οργανωμένο και λειτουργικό μηχανισμό μεταφοράς καινοτομίας (πχ. PATRAS IQ, δράσει του Επιστημονικού Πάρκου, Orange Grove κ.α.).

Ο ρόλος του ΤΕΕ είναι να διαμορφώσει τις συνθήκες ενσωμάτωσης των μελών του σε μια ολοκληρωμένη διαδικασία όσμωσης με τα μέλη της ερευνητικής κοινότητας και διαμέσου του προτεινόμενου μηχανισμού να συμβάλει στην μεταφορά της ερευνητικής καινοτομίας στην βιομηχανική παραγωγή. Ο ρόλος του

μηχανικού ως υποδοχέα καινοτομίας, ως διευκολυντή μεταφοράς καινοτομίας είναι ιδιαίτερα σημαντικός και δύναται να συμβάλει στο να γεφυρώσει το χάσμα επικοινωνίας μεταξύ της ερευνητικής κοινότητας και της επιχειρηματικής - επενδυτικής κοινότητας.

Η δράση δύναται να συνδυαστεί με δράσεις προ-θερμοκοιτίδων είτε της Περιφέρειας ή άλλων φορέων έτσι ώστε να προωθούνται υπάρχουσες ιδέες προς επιχειρηματική δημιουργία.

Να σημειωθεί ότι ο προτεινόμενος μηχανισμός επιτάχυνσης μεταφοράς καινοτομίας θα πρέπει να λειτουργεί σε ετήσια βάση και να έχει έτσι σε ένα μικρό χρονικό διάστημα την επίτευξη των κάτωθι:

1. Ανακάλυψη Ερευνητικής Καινοτομίας
2. Ευθυγράμμιση Ερευνητικής Καινοτομίας με τις Ανάγκες της Αγοράς. Επαναλαμβανομενες διαδικασίες όσμωσης της Έρευνας με την Παραγωγή / Βιομηχανία / Επένδυση διαμέσου των διαμεσολαβητών μηχανικών
3. Ωρίμανση Ερευνητικής Καινοτομίας σε Καινοτόμα Επιχειρηματική Ευκαιρία. Υλοποίηση εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης / mentorship / όσμωσης μεταξύ συμμετεχουσών ομάδων
4. Δικτύωση Επιχειρηματικής Ευκαιρίας με την Επιχειρηματική / Επενδυτική Κοινότητα

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης – Χρόνος υλοποίησης: Τ

Εκτιμάται ότι για κάθε έτος λειτουργίας ο μηχανισμός μεταφοράς καινοτομίας θα κοστίσει 230.000 €

- Ανακάλυψη Ερευνητικής Καινοτομίας: 20.000 €
- Ευθυγράμμιση Ερευνητικής Καινοτομίας με τις Ανάγκες της Αγοράς: 20.000€
- Ωρίμανση Ερευνητικής Καινοτομίας σε Καινοτόμα Επιχειρηματική Ευκαιρία για 20 ομάδες (κάθε ομάδα υποστηρίζει μία ιδέα): $20 \times 7.500 \text{ €} = 150.000\text{€}$
- Δικτύωση Επιχειρηματικής Ευκαιρίας με την Επιχειρηματική / Επενδυτική Κοινότητα = 40.000€

Σύνολο για 5 έτη λειτουργίας: 1.150.000€

Η διάρκεια της δράσης μπορεί να είναι 5 έτη συνολικά ή και με τμηματική ανάπτυξη σε βάθος 5ετίας

Ωριμότητα Πρότασης:

Η ωριμότητα της δράσης κρίνεται ως μέτρια καθώς απαιτείται να εκπονηθεί τελική μελέτη εφαρμογής, η οποία μπορεί να γίνει με την προσφορά των μελών του ΤΕΕ/ΤΔΕ

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Πρότυπα Εργαστήρια Κατασκευής από το ΤΕΕ/ΤΔΕ (FabLabs)

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.1 : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Σκοπός:

Σκοπός της δράσης είναι η δημιουργία και η λειτουργία με την ευθύνη και το κύρος του ΤΕΕ/ΤΔΕ δικτύου συνεργατικών χώρων δημιουργίας με βάση τη σύγχρονη κατασκευαστική τεχνολογία (CAD, 3D printing, Scanners, Rapid prototyping κλπ), με παρουσία στις μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως Πάτρας (2), Αίγιο (1), Κάτω Αχαΐα (1), Πύργος (1), Αμαλιάδα (1).

Στόχος είναι η διάδοση των νέων τεχνολογιών, η δημιουργία οργανωμένων συνεργατικών χώρων, η ανάδειξη νέων ταλέντων, η οποία βρίσκει τεράστια διάδοση στις χώρες του εξωτερικού όχι μόνο του αναπτυγμένου κόσμου (<https://fablabs.io/labsabs>).

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Τα FabLab δεν έχουν ακόμη ανταγωνιστεί τη μαζική παραγωγή και τις σχετικές οικονομίες κλίμακας στην κατασκευή ευρέως καταναφεμένων προϊόντων, παρόλα αυτά έχουν ήδη δείξει τη δυνατότητα να ενδυναμώσουν τα άτομα να δημιουργήσουν έξυπνες συσκευές για τον εαυτό τους. Αυτές οι συσκευές μπορούν να προσαρμοστούν στις τοπικές ή προσωπικές ανάγκες με τρόπους που δεν υπηρετεί η μαζική παραγωγή.

Το κίνημα FabLab είναι στενά ευθυγραμμισμένο με το κίνημα DIY, το υλικό ανοιχτού κώδικα, την κουλτούρα του κατασκευαστή (Makers' Economy) και το κίνημα ελεύθερου και ανοιχτού κώδικα και μοιράζεται τη φιλοσοφία καθώς και την τεχνολογία μαζί τους.

Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις με δημιουργικό χαρακτήρα θα αποκομίσουν επίσης σημαντικό όφελος καθώς θα έχουν στη διάθεσή τους εξοπλισμό για την πρωτοτυποποίηση (με χαμηλό κόστος), ενώ η δράση σε καμία περίπτωση δε θα διαταράξει τομείς της οικονομίας με εγκαθιδρυμένη λειτουργία (π.χ. Μηχανουργία, Ξυλουργία κλπ), αντιθέτως εκτιμάται ότι θα διευκολύνει την ανάπτυξή τους.

Τα μέλη του ΤΕΕ/ΤΔΕ θα συμβάλουν μέσω της πολύ μεγάλης και συσσωρευμένης εμπειρίας τους στη υποστήριξη της λειτουργίας των νέων δομών μέσω της διενέργειας ειδικών μαθημάτων/σεμιναρίων με κατεύθυνση πάντα τη δημιουργική κατασκευή.

Η δράση θα συνδυαστεί με δράσεις προ-θερμοκοιτίδων είτε της Περιφέρειας ή/και άλλων φορέων έτσι ώστε να προωθούνται υπάρχουσες ιδέες προς επιχειρηματική δημιουργία.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα FabLab έχουν μεγάλη απήχηση και χρησιμότητα στην ενσωμάτωση ειδικών ομάδων νεαρού σε ηλικία πληθυσμού όπως οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, ενώ μπορούν να παίξουν κρίσιμο ρόλο στην επαναδραστηριοποίηση και επανεκπαίδευση μακροχρόνιων ανέργων.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης – Χρόνος υλοποίησης:

Εκτιμάται ότι κάθε FabLab θα απαιτηθεί:

Σύνολο για 5 έτη λειτουργίας: 300.000€ ανά FabLab.

Η διάρκεια της δράσης μπορεί να είναι 5 έτη συνολικά ή και με τμηματική ανάπτυξη σε βάθος 5ετίας

Ωριμότητα Πρότασης:

Η ωριμότητα της δράσης κρίνεται ως μέτρια καθώς απαιτείται να εκπονηθεί τελική μελέτη εφαρμογής, η οποία μπορεί να γίνει με την προσφορά των μελών του ΤΕΕ/ΤΔΕ

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Δημιουργία Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου (AGRO-HUB)

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.1 : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Σχεδιασμός ενός Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου στην περιοχή του κάμπου της Δυτικής Ελλάδας (Ηλεία – Δυτική Αχαΐα) που σκοπεύει στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Αγροτικού Ερευνητικού, Παραγωγικού Επιχειρηματικού πάρκου, για την υποδοχή και φιλοξενία Επιχειρήσεων πρωτογενούς και δευτερογενούς Τομέα Πράσινης ανάπτυξης, αλλά και ερευνητικών-εκπαιδευτικών κέντρων Αγροτών

Το σχεδιαζόμενο Επιχειρηματικό Πάρκο, όχι μόνο θα συστεγάζει αλλά και θα συνδυάζει πολλαπλές επιχειρηματικές δραστηριότητες με καινοτόμο τρόπο, υλοποιώντας στην πράξη τις αρχές της αειφορίας και της σύγχρονης αγροτοβιοτεχνολογικής έρευνας και τα εξ' αυτής παραγόμενα προϊόντα νέων αγροτικών τεχνολογιών .

Σκοπός:

Σκοπός της παρέμβασης είναι η δημιουργία ενός πλήρως οργανωμένου χώρου εγκατάστασης σύγχρονων μονάδων Επιχειρηματικής Γεωργίας και όχι μόνο, παράλληλα με τη μετεξέλιξη του Δημοπρατηρίου αγροτικών προϊόντων καθώς και η ίδρυση και λειτουργία Εργαστηρίου πιστοποίησης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων της περιοχής με σημαντικά αποτελέσματα:

Για τους αγρότες

Οι μικροκαλλιεργητές αποκτούν πρόσβαση σε κερδοφόρες βιώσιμες αγορές και στις γνώσεις που χρειάζονται για να βελτιώσουν την ποσότητα και την ποιότητα της παραγωγής, μέσω της διασύνδεσης τους και διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε πληροφορίες, συμβουλές, εκπαίδευση, αποθήκευση, μεταφορά, σπόρους και ακόμα και σε βελτιστοποιημένα πειραματικά αγροκτήματα, αλλά και μέσω της χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή και εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον πρωτογενή τομέα.

Για τις Αγορές/ Εξαγωγείς

Η οικοδόμηση βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού με τη συμμετοχή μικροκαλλιεργητών απαιτεί τη διατήρηση στενών σχέσεων που είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που καταναλώνει χρόνο και πόρους.

Η παροχή βοήθειας προς τους μαζικούς αγοραστές να εξορθολογίσουν την αλυσίδα εφοδιασμού τους συνεργαζόμενοι μαζί με το HUB ως στρατηγικός εταίρος μειώνοντας το χρόνο, το κόστος και την προσπάθεια που απαιτείται για τη δημιουργία βιώσιμων σχέσεων εφοδιασμού με τους αγρότες.

Για την Συσκευασία/ Επεξεργασία/ Βιομηχανία

Η ταχεία κυκλοφορία καταναλωτικών αγαθών (FMCG) είναι πιο δύσκολη από ότι συνειδητοποιούν οι περισσότεροι στην βιομηχανία της επεξεργασίας, καθώς συχνά περιλαμβάνει μαζικό μάρκετινγκ και διανομή. Η παροχή συμβουλών στην αγορά BoP και οι συνεργασίες διανομής για την αγορά και τη διανομή ειδικών προϊόντων στο εσωτερικό και στο εξωτερικό θα αναπτυχθούν ιδιαίτερα μέσω του Agro-hub

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Η εποχή απαιτεί δικτύωση, εκπαίδευση, συνεργασία και καινοτομία στα οποία ο αγροτικός κόσμος είτε δεν έχει πρόσβαση είτε δεν τα γνωρίζει. Ταυτόχρονα και οι αγορές αγροτικών προϊόντων έχουν αντίστοιχες ανάγκες. Συνεπώς τόσο οι αγρότες όσο και οι αγορές χρειάζονται καλύτερη πρόσβαση στις γεωργική βάση και στις σχετικές πληροφορίες. Το μάρκετινγκ και οι πωλήσεις δεν μπορούν να συμβούν χωρίς την ανταλλαγή πληροφοριών, ωστόσο είναι ακόμη δύσκολο για τους αγρότες.

Το AGRO-HUB θα μπορεί να βοηθήσει τους αγρότες να αποκτήσουν πρόσβαση σε κερδοφόρες βιώσιμες αγορές με όραμα να καταστεί η περιοχή μας ηγέτιδα στην εμπορία και τη διανομή τόσο των βασικών γεωργικών προϊόντων όσο και προϊόντων που θα αντιπροσωπεύουν την περιοχή τόσο στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Επομένως, το AGRO-HUB θα έχει ως αποστολή να καταστήσει το γεωργικό περιεχόμενο της Δυτικής Ελλάδας πιο προσιτό και να δημιουργήσει βιώσιμες σχέσεις αγοραστή-προμηθευτή όχι με έναν αγοραστή και έναν αγρότη κάθε φορά αλλά ως ένα σύνολο που θα αντιπροσωπεύεται από μια ενιαία στρατηγική.

Στόχος είναι η δημιουργία και η προσέλκυση επιχειρηματικών και ερευνητικών δράσεων αντικειμένου Αγροτικής και Πράσινης Ανάπτυξης και, χωρίς να αποκλείονται δράσεις συμβατικού χαρακτήρα, μεσαίας/χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης.

Ο σχεδιασμός του Επιχειρηματικού Πάρκου, βασίζεται σε μια λογική συνεργειών, οι οποίες μπορούν να προκύψουν από την ουσιαστική επικαιροποίηση του τρόπου λειτουργίας συμβατικών δραστηριοτήτων με τα εργαλεία της σύγχρονης τεχνολογίας και επιστήμης, αυξάνοντας τη προστιθέμενη αξία που μπορεί να προκύψει από τις συμβατικές δραστηριότητες, μέσω αξιοποίησης της οικονομίας κλίμακος.

Σημαντική επίσης μπορεί να είναι η συμβολή του Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου, στην αντιμετώπιση μεζόνων περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή οι περιοχές του κάμπου της Δυτικής Ελλάδας, σε ένα πλαίσιο αειφόρου, περιβαλλοντικού αλλά και αναπτυξιακού ταυτόχρονα, σχεδιασμού, όπως αναδιάρθρωση γεωργικών καλλιεργειών, νέες μορφές επεξεργασίας και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, νέα αγροτικά προϊόντα μετά από διάφορα στάδια μεταποίησης, μονάδες παραγωγής ενέργειας από γεωργικά κατάλοιπα αποβλήτων, τυποποιητήρια βιολογικών προϊόντων, τμήμα έρευνας και εκπαίδευσης σε νέες τεχνολογίες καλλιεργειών κ.α

Η σταδιακή ανάπτυξη του Αγροτικού Επιχειρηματικού Πάρκου, θα σημάνει την ένταση της δραστηριότητας στην περιοχή του κάμπου της Δυτικής Ελλάδας και απασχόληση στην περιοχή όλο μεγαλύτερου επιστημονικού δυναμικού στους ανωτέρω τομείς δραστηριότητας μέσω νέων θέσεων εργασίας.

Οργάνωση Agro-hub

Ο χώρος θα οργανωθεί στα πρότυπα Ευρωπαϊκών ανάλογων Πάρκων, με υποδομές που θα διευκολύνουν την εύκολη εγκατάσταση και εύρυθμη λειτουργία ανάλογων επιχειρήσεων του Ομίλου και τρίτων, παρέχοντάς τους παράλληλα όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες. Επί πλέον, το Πάρκο θα διαθέτει οργανωμένο Ερευνητικό κέντρο, παρακολούθησης και υποστήριξης των μελλοντικών αναγκών τους.

Ενα Αγροτικό Επιχειρηματικό Πάρκο με ολοκληρωμένη πρόταση προς τις υψηλές απαιτήσεις των σύγχρονων επιχειρήσεων, άρτια οργανωμένο που θα μπορεί να εξασφαλίσει σε κάθε επιχείρηση:

- Γρήγορη εγκατάσταση.
- Ενισχυμένες δυνατότητες μεταφορών.
- Σύγχρονες υποδομές και κοινόχρηστες εξυπηρετήσεις

Στο Αγροτικό Επιχειρηματικό Πάρκο θα παρέχονται υπηρεσίες μεγάλης αξίας στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Αυτές θα συνίστανται στις υπηρεσίες κοινών υποδομών, όπως ηλεκτρισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών, οδικών συγκοινωνιών, διανομή προϊόντων (logistics), πρόσβαση στην τεχνολογία κ.ο.κ., και στις υπηρεσίες επιχειρηματικής υποστήριξης εκπαίδευσης και συμβουλών που θα τους παρέχονται. Οι υπηρεσίες που προαναφέρθηκαν είναι αυτές που θα ενισχύσουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που θα στεγαστούν στο Επιχειρηματικό Πάρκο, μειώνοντας το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας τους και προσφέροντάς τους πρόσβαση σε επενδυτικές και επιχειρηματικές διαδικασίες στις οποίες δε θα είχαν πρόσβαση κανονικά, ίσως ούτε καν επίγνωση αυτών.

Προοπτικές επιχειρηματικής ανάπτυξης

Αναμένεται ζωηρό ενδιαφέρον του αγροτικού επιχειρηματικού κόσμου. Η προσέλκυση των νέων επενδυτών θα βασιστεί στις σημαντικές προοπτικές μειωμένου κόστους επένδυσης και αυξημένης κερδοφορίας, που αναπτύχθηκαν παραπάνω, αλλά και στη μείωση των γραφειοκρατικών προβλημάτων, που ταλανίζουν ακόμα τον επιχειρηματικό κόσμο στην Ελλάδα και δυσχεραίνουν την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

Πιλοτική φάση και προοδευτικοί στόχοι

Στην πιλοτική φάση ο στόχος θα είναι 50 αγρότες

Μετά τον πρώτο χρόνο ο στόχος θα είναι να ενταχθούν 150 αγρότες

Τελικός στόχος θα είναι οι 300 αγρότες

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: **4.000.000,00€**

Άξονας Συνδυασμένων Μεταφορών

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Μετατροπή του αερολιμένα του Αράξου από επιβατικό σε επιβατικό-εμπορευματικό αεροδρόμιο

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ3 (Κύρια): Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών και

ΣΠ.1 (Συμπληρωματικά) : Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού .

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπτυξη και κατασκευή υποδομών για την μετατροπή του αερολιμένα ώστε να μπορεί να λειτουργεί πλέον του επιβατικού και ως εμπορευματικό αεροδρόμιο.

Στόχος:

Η αερομεταφορά αποτελεί αδιαμφισβήτητο το γρηγορότερο μέσο μεταφοράς. Η αξιοποίηση του κύριου πλεονεκτήματός της και η εστίαση στις τάσεις της αγοράς θεωρείται ότι θα τονώσουν τον κλάδο και ειδικότερα θα δημιουργήσουν επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις εμπορευματικές μεταφορές του Αερολιμένα.

Επίσης, σε συνδυασμό με το Νέο Λιμένα της Πάτρας, την Νέα Εθνική Οδό Πατρών – Αθηνών αλλά και την νέα σιδηροδρομική γραμμή δύναται υπό προϋποθέσεις να απολαύει η περιοχή της Δυτικής Ελλάδας τις ευεργετικές συνέπειες ενός κόμβου συνδυασμένων μεταφορών.

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Οι εμπορευματικές αερομεταφορές αποτελούν το νεότερο και πιο σύγχρονο τρόπο μεταφοράς, καθώς προσφέρουν τη δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης έναντι της ζήτησης. Η αεροπορική μεταφορά είναι σημαντική για την εξυπηρέτηση αγορών που απαιτούν ταχύτητα και αξιοπιστία για τη μεταφορά αγαθών. Είναι βέβαια πιο ακριβή σε σχέση τις υπόλοιπες μεταφορές αλλά χρεώνει υψηλές τιμές για πολύ υψηλή ποιότητα υπηρεσιών.

Η μετατροπή του αερολιμένα σε εμπορευματικό εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που έχουν να κάνουν τόσο με τις εγκαταστάσεις του αερολιμένα όσο και με αυτές γύρω και προς αυτόν. Οι απαιτούμενες παρεμβάσεις αφορούν στην επιμήκυνση του υφιστάμενου αεροδιαδρόμου κυρίως προς την Ανατολική Πλευρά του Αερολιμένα ώστε να μπορούν να εξυπηρετηθούν μεγαλύτερα αεροσκάφη καθώς και η κατασκευή τελωνιακών υποδομών, υποδομών αποθήκευσης και ελέγχου των εισερχόμενων ή εξερχόμενων εμπορευμάτων.

Επίσης, προτείνεται η ανακατασκευή και βελτιστοποίηση των υποδομών τροχοδρόμησης, στάθμευσης και συντήρησης των αεροσκαφών.

Ωριμότητα Παρέμβασης: Χαμηλή.

Ενδεικτικό κόστος παρέμβασης: 30.000.000 €

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Διεύρυνση δικτύου σημείων πολλαπλής φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

ΣΠ3 (Κύρια): Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά) : Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπτυξη και κατασκευή υποδομών σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ιδιωτικής και δημοσίας χρήσης αλλά και βαρέων οχημάτων και οχημάτων/μηχανημάτων.

Στόχος:

Διευκόλυνση της πρόσβασης όσο και της μετάβασης ηλεκτρικών οχημάτων σε όλα τα σημεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και ειδικότερα εκτός των βασικών Εθνικών οδικών αρτηριών της Δυτικής Ελλάδας αλλά και των Δήμων.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

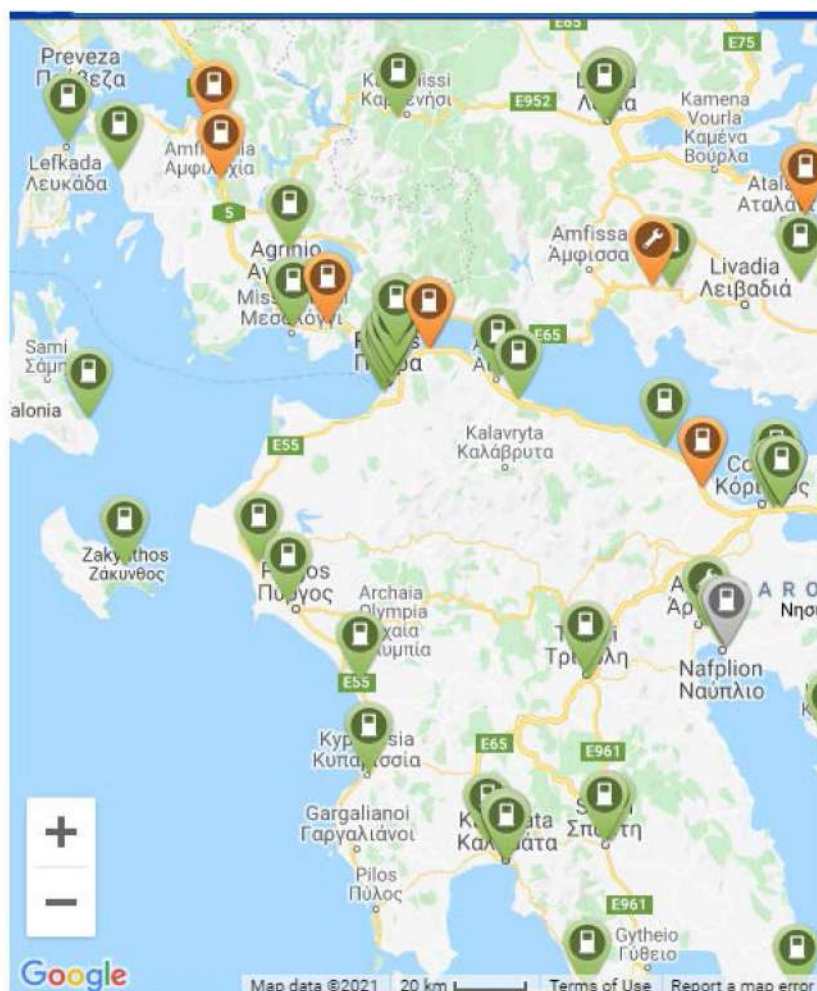
Με βάση το 2ο Στόχο Πολιτικής είναι απαραίτητη η μετάβαση σε μία οικονομία χαμηλών ή και μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει αντίστοιχους στόχους που αφορούν την αστική και υπεραστική κινητικότητα. Στα πλαίσια αυτά η μετάβαση από τους κινητήρες εσωτερικής καύσης στους ηλεκτροκινητήρες αποτελεί ένα σημαντικό πυλώνα επίτευξης του παραπάνω στόχου. Από την άλλη όμως το επίπεδο της τεχνολογικής εξέλιξης που αφορά τα συστήματα αποθήκευσης δεν έχει καταφέρει να επιτευχθούν αυτονομίες αντίστοιχες των αυτοκινήτων εσωτερικής καύσης, που με τη σειρά του απαιτεί την εγκατάσταση σταθμών φόρτισης. Ταυτόχρονα όμως και με βάση τον παρακάτω χάρτη που παρουσιάζονται τα υπάρχοντα σημεία φόρτισης, όσο και από την μέχρι τώρα ενημέρωση που αφορά την εκπόνηση των σχεδίων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Με βάση την ενημέρωση αυτή θα εγκατασταθούν στο Δήμο Πατρέων 214 σημεία φόρτισης. Είναι φανερό ότι παγιώνεται μία κατάσταση δύο ταχυτήτων όσον αφορά στην επίτευξη του παραπάνω στόχου σε σχέση με τα βασικά αστικά κέντρα και τις υπόλοιπες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας, κάτι που δεν συνάδει και με τον αντίστοιχο Στόχο της Πολιτικής της Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Το παραπάνω δεν διαφοροποιείται ακόμα και με τις μεμονωμένες ενέργειες Δήμων για την κάλυψη υπηρεσιακών τους αναγκών, αφού και πάλι έχουμε μη κάλυψη σημείων ανάμεσα σε διάφορους χωρικούς τομείς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Στα παραπάνω θα πρέπει να τονιστεί ότι ακόμα και σήμερα δεν υπάρχουν σημεία ταχυφόρτισης των 50kw (πανελλαδικά 50 σημεία, στο Ηνωμένο Βασίλειο 2500). Και φυσικά το σημαντικότερο είναι η μη ύπαρξη σημείων φόρτισης για το επόμενο στάδιο της αστικής και υπεραστικής μετακίνησης και μεταφορών που θα είναι η φόρτιση βαρέων οχημάτων που θα συνδυαστεί και με την απαίτηση δημιουργίας σημείων ανεφοδιασμού σε υδρογόνο που είναι αντίστοιχα σημαντικό.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω είναι σημαντικό να πυκνώσει το δίκτυο πολλαπλής φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων τόσο σε θερινά σημεία ενδιαφέροντος (από την Πάτρα έως τον Πύργο υπάρχουν 2 σταθμοί φόρτισης) όσο και σε χειμερινούς προορισμούς. Σημαντικό είναι να υπάρξει μία τέτοιας μορφής δικτύωση που θα έχει μία μέγιστη απόσταση ανάμεσα στους σταθμούς φόρτισης που δεν θα ξεπερνά μία ακτίνα περίπου 50 χιλιομέτρων. Πολύ σημαντικό και υποβοηθητικό είναι η χρήση ΑΠΕ για την τροφοδοσία των σταθμών φόρτισης κάτι που είναι ένας ακόμη παράγοντας που απαιτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδας.

Τέλος θα πρέπει να υπάρξει η δυνατότητα πιλοτικής εγκατάστασης σταθμών φόρτισης Βαρέων Οχημάτων σε χώρο του Λιμένα Πατρών και σε σημεία ανεφοδιασμού τους που πολλές φορές χρησιμοποιούνται και ως θέσεις ξεκούρασης των πληρωμάτων τους.

Σχήμα 1. Υπάρχοντα σημεία φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων

Ωριμότητα παρέμβασης:

Ως προς την ωριμότητα της πρότασης, οι Τεχνολογίες που αφορούν τα σημεία φόρτισης είναι τεχνολογικά ώριμες και η αύξηση του αριθμού των εταιρειών που διαθέτουν τον αντίστοιχο εξοπλισμό αυξάνεται διαρκώς και επιταχυνόμενη έχει καταστήσει πολύ ελκυστική την προμήθεια τους και εγκατάστασης τους.

Ως προς την βιωσιμότητα της παρέμβασης, η αύξηση του αριθμού αλλά και του τύπου των σημείων φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων με σκοπό να καλυφθούν οι «νεκρές» περιοχές της Δυτικής Ελλάδας θα επιφέρει και έμμεση αύξηση του τουριστικού φορτίου αφού δεν υπάρχει πια ο περιορισμός της ακτίνας. Επίσης η ύπαρξη ενός πυκνού δικτύου σταθμών φόρτισης θα δημιουργήσει και τις προϋποθέσεις ώστε να αυξηθεί και ο χρόνος παραμονής τουριστών στις περιοχές όπου θα μπορεί να συνδυασθεί η επίσκεψη σε ιδιαίτερους χώρους ενδιαφέροντος με την ταυτόχρονη φόρτιση του οχήματος.

Ενδεικτικό κόστος παρέμβασης:

Ενδεικτικά τιμές για ένα βασικό σημείο φόρτισης ξεκινούν από τα 1.500 ευρώ για κάθε σημείο φόρτισης για οχήματα Ιδιωτικής χρήσης και φθάνει περίπου τις 6.000 ευρώ. (Ενδεικτικά για τα 10291 σημεία φόρτισης με βάση το Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων θα απαιτήσουν 11,5 εκ ευρώ κάτι που σημαίνει ότι έκαστος σταθμός κοστίζει 1.118 ευρώ)

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Κατασκευές – παρεμβάσεις στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο της ΠΔΕ για την βελτίωση προσβασιμότητας σε κρίσιμες δημοσιές υποδομές

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ3 (Κύρια): Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά) : Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

ΣΠ.2 (Συμπληρωματικά) : Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η πρόταση δράσης αφορά στην υλοποίηση οδικών παρεμβάσεων/κατασκευών προκειμένου να υπάρξει διασύνδεση εθνικών οδών (π.χ. Ε.Ο.111 & ΕΟ33 / Ν.Ε.Ο. Πατρών - Αθηνών – Πύργου), βελτίωση πρόσβασης σε υποδομές (π.χ. Αεροδρόμιο Αράξου) και ενίσχυση ασφάλειας - βελτίωση κυκλοφορίας (π.χ. ανισόπεδο κόμβο Ακρωτηρίου – Παραγλαύκιες οδοί, κατασκευή/ολοκλήρων κόμβων Κ3, Κ7 μεγάλης περιμετρικής Πατρών)

Στόχος:

- Βελτίωση κυκλοφορίας διερχόμενης κίνησης και αποσυμφόρηση αστικού οδικού δικτύου.
- Βελτίωση πρόσβασης προς ΒΙ.ΠΕ. Πατρών
- Ολοκληρωμένη Διασύνδεση Μικρής, Μεγάλης Περιμετρικής Πατρών και υφιστάμενου δικτύου Εθνικών Οδών
- Βελτίωση πρόσβασης στον Κρατικό Αερολιμένα Αράξου

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Μέσω του υφιστάμενου οδικού δικτύου, προκειμένου να προσεγγίσει τον Κ.Α. Αράξου θα πρέπει να εξέλθει της Ε.Ο. Πατρών – Πύργου και να διανύσει περί τα 10 χλμ σε επαρχιακό δίκτυο με έλλειψη φωτισμού και πληθώρα κινδύνων. Προκειμένου να αναπτυχθεί ο Κ.Α. Αράξου και να ενισχυθεί η τουριστική ανάπτυξη στην δυτική πλευρά της ΠΔΕ, πρέπει η υφιστάμενη κατάσταση οδικής διασύνδεσής του με το εθνικό δίκτυο να βελτιωθεί δραστικά ή να αλλάξει. Είτε με μια διαπλάτυνση και βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου πρόσβασης (με τις απαραίτητες απαλλοτριώσεις αμφίπλευρα του υφιστάμενου δικτύου), είτε με κατασκευή καινούριας πρόσβασης.

Ο κόμβος Κ3 της Μεγάλης Περιμετρικής Πατρών στα Συχαινά αφορά στη σύνδεση της Μικρής Περιμετρικής Πατρών με την Ευρεία Παράκαμψη Πατρών μέσω των οδών Πανεπιστημίου, Μειλίχου και Αλεξανδρουπόλεως είναι πλέον αδήριτη ανάγκη. Η νέα αυτή έξοδο θα βοηθήσει καταλυτικά στην επίλυση

του έντονου κυκλοφοριακού που παρουσιάζεται στο σύνολο του μήκους της εισόδου της πόλης της Πάτρας αποσυμφορίζοντας ταυτόχρονα τους κόμβους Κ1 και Κ2 και τις διασυνδετήριες αυτών οδούς.

Ένας επιπλέον απαραίτητος κόμβος αφορά στη διάνοιξη και κατασκευή νέας συνδετήριας οδού από τον κόμβο Κ7 της Μεγάλης Περιμετρικής Πατρών έως την Ε.Ο. Πατρών – Τριπόλεως στην περιοχή Λαμπραίικα. Ο κόμβος Κ7 θα βελτιώσει την πρόσβαση στην Ε.Ο. Πατρών – Τριπόλεως, που οδηγεί προς τα ορεινά χωριά της Αχαΐας, χωρίς να επιβαρύνει το αστικό οδικό δίκτυο σε Μιντιλόγλι, Φιλοθέη ή Οβρυά, ενώ θα βελτιώνει την πρόσβαση των παραγωγών της ορεινής Αχαΐας προς την ΒΙ.ΠΕ.

Αυτή τη στιγμή στην διασταύρωση των Παραγλαύκιων οδών με την οδό Ακρωτηρίου δημιουργείται συνεχώς κυκλοφοριακή συμφόρηση. Η Οδός Ακρωτηρίου είναι μια μεγάλη αστική όδευση προς τα Νότια προάστια του αστικού ιστού Πατρών, ενώ οι Παραγλαύκιες οδοί είναι μια από τις δύο εισόδους/εξόδους από το Λιμάνι προς την Μεγάλη Περιμετρική της Πάτρας και ακολούθως για τις Ε.Ο. προς Αθήνα και Πύργο. Προκειμένου να υπάρξει ομαλοποίηση της κυκλοφορίας και αποσυμφόρηση του υφιστάμενου κόμβου, είναι απαραίτητη η βελτίωση του υφιστάμενου ισόπεδου ή η κατασκευή ανισόπεδου κόμβου.

Ενδεικτικό κόστος παρέμβασης:

Το κόστος βελτίωσης πρόσβασης προς τον Κ.Α. Αράξου και την κατασκευή/βελτίωση του κόμβου Ακρωτηρίου – Παραγλαύκιων οδών δεν είναι δυνατόν να προϋπολογιστεί αν πρώτα δεν αποφασιστεί η παρέμβαση που θα υλοποιηθεί.

Ο κόμβος Κ3 με ενδεικτικό προϋπολογισμό 10.000.000 ευρώ

Ένας επιπλέον κόμβος από τον κόμβο Κ7 της Ευρείας Παράκαμψης Πατρών έως την Ε.Ο. Πατρών – Τριπόλεως στην περιοχή Λαμπραίικα, με ενδεικτικό προϋπολογισμό 8.000.000 ευρώ

Δικαιούχοι

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας , Δήμοι Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

4. Κατασκευή Κυκλικών Κόμβων σε κομβικά σημεία της πόλης των Πατρών για την βελτίωση της κυκλοφορίας

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.2 (Κύρια) : Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά) : Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η Πάτρα έχει ένα από τα καλύτερα πολεοδομικά σχέδια πόλεως με τις περισσότερες οδούς να είναι κάθετες και οριζόντιες (στο παραλιακό μέτωπο), δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο έναν εξαιρετικό κánaβο με πολλά περιθώρια αξιοποίησης για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων με στόχο την ασφάλεια των πολιτών και την ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος της πόλης. Προς τον στόχο αυτό, η Κατασκευή Κυκλικών Κόμβων σε κομβικά σημεία της πόλης των Πατρών, θα ελαχιστοποιήσει την αναμονή των οχημάτων σε φωτεινούς σηματοδότες (κάτι που αυξάνει την εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα), καθώς επίσης και θα ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους που προκύπτουν από διασταυρώσεις.

Στόχος:

Οι στόχοι για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και για πράσινη ενέργεια, συμβαδίζουν με πόλεις που είναι σχεδιασμένες με στόχο τον περιορισμό στο ελάχιστο της χρήσης των μέσων μεταφοράς, καθώς επίσης και την άσκοπη χρήση τους. Ταυτόχρονα, η ασφάλεια όλων των πολιτών, μέσα από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό του αστικού ιστού, αποτελεί βασικό στόχο των ολοκληρωμένων έργων υποδομής, με παράλληλη βελτίωση κυκλοφορίας και αποσυμφόρηση αστικού οδικού δικτύου.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Προτεινόμενα σημεία παρέμβασης (ενδεικτικά):

1. Παπαδιαμαντοπούλου & τέλος Μικρής Περιμετρικής Πατρών (μετά το τεχνικό εξόδο)
2. ΝΕΟ Πατρών – Αθηνών & Διγενή Ακρίτα
3. Πανεπιστημίου & Διοδόρου (Τόφαλος)
4. ΝΕΟ Πατρών – Αθηνών & Αρέθα
5. Πατρών Κλάους & Ελ. Βενιζέλου
6. Ελ. Βενιζέλου & Γ. Παπανδρέου
7. Καλαβρύτων & Γ. Παπανδρέου
8. Ακτή Δυμαίων & Ελ. Βενιζέλου

.Κόστος παρέμβασης:

Για την εκτίμηση του κόστους των παραπάνω εργασιών απαιτείται μελέτη των τεχνικών υπηρεσιών και επιλογή των σημείων παρέμβασης.

Δικαιούχοι

Δήμος Πατρέων

Άξονας Διαφύλαξη Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Βιώσιμη αστική αναβάθμιση περιοχής των Προσφυγικών (συνοικία Σ9) του Σχεδίου Πόλεως Πατρών με σκοπό την προστασία της φυσιογνωμίας της, τα περιβαλλοντικά οφέλη και επιδίωξη της πολύκεντρικότητας στο αστικό συνεχές.

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ4 (Κύρια): Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η προτεινόμενη Παρέμβαση περιλαμβάνει την αστική αναβάθμιση της περιοχής μελέτης με αρχές που διέπουν την αειφόρο ανάπτυξη εφόσον έχει ήδη χαρακτηριστεί ως Β πόλος ανάπτυξης της πόλης. Μια ουσιαστική ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής των προσφυγικών της Πάτρας με νέες χρήσεις, ανάδειξη και δημιουργία χώρων πρασίνου, δημιουργία πεζοδρόμων, αξιοποίηση εσωτερικών αυλών και σύνδεση τους με τον αστικό ιστό.

Δίνοντας έναν άλλο τόνο ζωής με μετεγκατάσταση νέων χρήσεων μέσω της επανάχρησης παλαιών κελύφων, με αναβάθμιση του ρόλου της περιοχής σε σχέση με το ιστορικό κέντρο που γειτνιάζει, ενισχύοντας τις ιδιαιτερότητες της φυσιογνωμίας της, αντιμετωπίζοντας τις πιέσεις που ήδη δέχεται στον ευρύτερο αστικό στον οποίο εντάσσεται.

Στόχοι:

- Η προστασία, βελτίωση και ανάδειξη του φυσικού, αστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Σ9 Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Πάτρας (συνοικία προσφυγικών) μέσω των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και του βιοκλιματικού σχεδιασμού με στόχο να συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσιογνωμίας της και της ταυτότητας της, την άμεση βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης.
- Προώθηση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
- Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών μέσω ολοκληρωμένων δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης και των κοινωνικών υπηρεσιών
- Εξασφάλιση ίσης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και προώθηση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και προώθηση της μετάβασης από τη θεσμική στην οικογενειακή περίθαλψη
- Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία
- Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά

- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόρων και των παιδιών.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Η περιοχή των προσφυγικών υπαρκτά σημαντικά προβλήματα όπως: άρση απαλλοτριώσεων κοινοχρήστων χώρων με αποτέλεσμα την αυξανόμενη μείωση των ανοιχτών δημόσιων υπαίθριων χώρων της πόλης, αποσπασματική συνδεσιμότητα των κοινόχρηστων χώρων, υποβάθμιση της βιοποικιλότητας της περιοχής που διαθέτει η οποία και την χαρακτηρίζει, υποβάθμιση των υποδομών, παραβατικότητα, μείωση αξίας γης κτλ. Ωστόσο αποτελεί υποδοχέα οικιστικής χρήσης στο κέντρο της πόλης, αναψυχής και άθλησης και αποτελεί επιτακτική ανάγκη η περιοχή να ενταχθεί σε σχεδιασμό ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

Η περιοχή αποτελείται από 4 οικισμούς έχει έντονο αποτύπωμα ιστορικό, πολεοδομικό για την πόλη των Πατρών και για κάθε άλλη πόλη όπου βρίσκουμε αντίστοιχους.

Η χωροθέτηση και η ανέγερσή τους ξεκινάει τον Φλεβάρη του 1923 σε εκτός πόλεως περιοχές.

Ο 1ος οικισμός αποφασίζεται να χτιστεί στα οικόπεδα του Ρούφου πλησίον στα Γύφτικα με μονώροφες τριπλοκατοικίες και με λίγα και μικρά καταστήματα

Ο 2ος οικισμός είναι η σημερινή περιοχή της Αγίας Φωτεινής με διώροφες τετραπλοκατοικίες με περισσότερα καταστήματα και με σκυρόστρωτους δρόμους

Ο 3ος Ξεκινά από την πλατεία Μαρούδα και δεξιά της οδού Καλαβρύτων.

Ο 4ος προσφυγικός οικισμός χτίστηκε μεταξύ Αγίας Τριάδος και Αγίου Ιωάννη Πράτσικα μονώροφες διπλοκατοικίες (ολοκληρώθηκε το 1937)

Ακολουθείται ένα μονολιθικό σύστημα κατασκευής μονώροφων και διώροφων κατοικιών που εξυπηρετούσε την ταχύτητα υλοποίησης και φαινομενικά ήταν πιο αξιόπιστο αντισεισμικά. Συναντάμε διαφορετικές τυπολογίες, όπως μονώροφες και διώροφες τριπλοκατοικίες και τετραπλοκατοικίες.

Σχετικά με τα οικοδομικά τετράγωνα αξίζει να σημειωθεί ότι σε κάποιες τυπολογίες το κάθε σπίτι είχε δική του εσωτερική αυλή που ήταν αυτόνομο τμήμα μια μεγαλύτερης η οποία στο κέντρο υπήρχε δημοτική κρίνη. Η αυλή του κάθε τετραγώνου ήταν επισκέψιμη από το πίσω μέρος των κατοικιών αλλά και από δύο, τρία ή και καμιά φορά από τέσσερα δρομάκια που δεν ξεπερνούσαν τα 3 μέτρα πλάτους. Είναι αδήριτη ανάγκη να διατηρηθούν τα ελάχιστα οικοδομικά τετράγωνα έχουν μείνει «ανέπαφα» από τον αρχικό χρόνο κατασκευής τους.

Σε ένα από αυτά προτείνεται να γίνει Μουσείο προσφύγων της Μικράς Ασίας. (λαογραφικό, ιστορικό).

Θα πρέπει επίσης να δοθούν χωροταξικά επιπλέον κίνητρα για την αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην περιοχή για να υπάρξει αύξηση της οικονομικής της δραστηριότητας.

Προτείνεται επίσης, να δημιουργηθούν πολυώροι, μέσα στους οποίους θα εφαρμόζονταν προγράμματα ένταξης των σημερινών μεταναστών στα Ελληνικά δεδομένα. Στα κέντρα αυτά, θα έχουν την δυνατότητα να εργαστούν Έλληνες καθώς επίσης και ξένοι που ζουν χρόνια στην χώρα μας. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και απασχόλησης για έναν σημαντικό αριθμό ατόμων. Οι πολυώροι αυτοί θα περιλαμβάνουν χώρους τόσο για τους ενήλικες όσο και για τους ανήλικες.

Τέλος καλό θα ήταν να προσαρμοστεί ο συντελεστής δόμησης της περιοχής έτσι ώστε να διατηρηθεί η ομοιομορφία της.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: **20.000.000 €**

Παρατηρήσεις:

Για την ανάλυση της προτεινόμενης δράσης έχουν ληφθεί υπόψη οι περιορισμοί του ΓΠΣ του Δήμου Πατρών Νομού Αχαΐας, φεκ 358/ΑΑΠ/2011 βάσει του άρθρου 10: Πολεοδομική Οργάνωση των Πατρών, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' και αναφέρεται στις Στρατηγικές Επιλογές για τη χωρική οργάνωση του αστικού κέντρου της Πάτρας και τις ειδικότερες κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης του ΠΣΠ.

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Πρότυπες επεμβάσεις για τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα ορεινών παραδοσιακών οικισμών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ5 (Κύρια): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

ΣΠ2(Συμπληρωματικά) : Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ανάπτυξη ενός δικτύου ορεινών οικισμών μέσα από την ανάπλαση μικρών ιστορικών κέντρων σε κάθε ένα από αυτούς και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών παραδοσιακών μορφών σε κέντρα υποβαθμισμένων και εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών.

Ενίσχυση πόλων εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός) σε συνδυασμό με την εν εξελίξει αναβάθμιση του οδικού δικτύου και την διασύνδεση τους με μεγάλα αστικά κέντρα.

Στόχος:

Διαμόρφωση δικτύου εναλλακτικού τουρισμού στις ορεινές περιοχές της περιφέρειας και η συμβολή του στην τοπική ανάπτυξη - οικονομία μέσα από την ανάδειξη της λαϊκής αρχιτεκτονικής και της πολιτιστικής κληρονομίας.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Ένα σύνολο αξιόλογων οικιστικών συνόλων υποβαθμισμένων και μερικών εγκαταλελειμμένων οικισμών οι οποίοι προσφέρουν την ευκαιρία ένταξης τους στην τουριστική ανάπτυξη της περιφέρειας μέσα από την ανάδειξη των ιδιαίτερων μορφολογικών σημείων τους.

Επεμβάσεις αποκατάστασης σε κτηριακά κελύφη και σε κοινοχρήστους χώρους των οικισμών που θα επιλέγουν από υφιστάμενες μελέτες με σκοπό την επανάχρηση κτηρίων και την ποιοτική αναβάθμιση του δημοσίου χώρου προς όφελος των οικισμών και των τοπικών κοινοτήτων.

Η πρόταση περιλαμβάνει την διευκόλυνση της πρόσβασης , την ανάπλαση των κοινοχρήστων χώρων των οικισμών και την συντήρηση ή ανακατασκευή των κτιρίων που τους περιβάλλουν με έμφαση στην ανάδειξη των ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών μορφολογικών στοιχείων των οικισμών. Τα κτήρια αυτά μετά την συντήρηση τους και την ποιοτική αναβάθμιση τους θα χρησιμοποιηθούν από κατοίκους των οικισμών επιχειρηματικά σε σχέση με την οικονομική βιωσιμότητα τους.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 10.000.000 €

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Αξιοποίηση και ανάπτυξη του πρώην εργοστασίου χαρτοποιίας ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Γ.Λ

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται με την :

ΣΠ5 (Κύρια):Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

ΣΠ2 (Συμπληρωματικά) : Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η αξιοποίηση και ανάπτυξη του πρώην εργοστασίου Χαρτοποιίας Λαδόπουλου Ε.Γ.Λ.

Στόχος:

Να αναπτυχθεί ένα σύγχρονο, βιώσιμο και τεχνολογικά προηγμένο κτιριακό συγκρότημα, που θα ενσωματώνει το ιστορικό παρελθόν της περιοχής, θα αξιοποιεί στο μέγιστο δυνατό τα υφιστάμενα, υψηλής αρχιτεκτονικής σημασίας, κτίρια, θα συνδέεται και θα συνδέει την παραλία με τον αστικό ιστό σε μια λογική ανοικτού πάρκου, θα καλύπτει τις αυξημένες κοινωφελείς ανάγκες της πόλης και θα αξιοποιεί τις ευκαιρίες που δίνει η πρωτοπορία της πόλης στην τεχνολογία με τελικό στόχο το ακίνητο να αποτελέσει ένα νέο ζωντανό υπερτοπικό τοπόσημο σύνδεσης της παράδοσης και της σύγχρονης οικονομίας, το οποίο θα συμβολίζει μια μετάβαση σε ένα νέο, βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο.

Με το τρόπο αυτό επιτυγχάνονται:

- Η ανάδειξη των στρατηγικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, στην αναβάθμιση της χωρικής της ένταξης και της σύνδεσής της με άλλους σημαντικούς πόλους, στην εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητά της, στη βιώσιμη αστική και οικιστική της ανάπτυξη και την προστασία και ανάδειξη του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού της πλούτου.
- Η υποστήριξη μέσα από ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις στην πόλη, που στοχεύουν στην ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων.
- Η βελτίωση των αστικών λειτουργιών και συνδέσεων μέσω της προώθησης των αρχών της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- Η προώθηση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.
- Η προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και μείωσης των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου μέσα από την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και αστικών υποδομών.

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Η δημιουργία πόλου ανάπτυξης για την δυτική πύλη της χώρας και την ευρύτερη αστική περιοχή.

Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου και βιώσιμου κτιριακού συγκροτήματος, που θα ενσωματώνει το ιστορικό παρελθόν της περιοχής και θα αξιοποιεί τα υφιστάμενα εγκαταλελειμμένα βιομηχανικά κελύφη, υψηλής αρχιτεκτονικής σημασίας, τα οποία επιδέχονται επανάχρηση με σχετικά χαμηλό κόστος.

Η αρμονική και βιώσιμη επανένταξη του πρώην βιομηχανικού ακινήτου στο σύγχρονο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της πόλης της Πάτρας.

Η σύνδεση με το παραλιακό μέτωπο και με τον ιστό της πόλης.

Η κάλυψη μέρους των κοινωφελών αναγκών της πόλης.

Η προώθηση μεικτών χρήσεων και δραστηριοτήτων.

Η διαμόρφωση ενός ελκυστικού πάρκου πόλης με εκτεταμένους χώρους πρασίνου, ως ενός νέου περιβαλλοντικού πόλου της Πάτρας και ως ενός σημαντικού συνεκτικού υπαίθριου χώρου εκτόνωσης και αναψυχής ο οποίος να περιλαμβάνει χρήσεις που θα τον καθιστούν λειτουργικό και ενεργό σχεδόν όλο το 24ωρο με χώρους αναψυχής, περιπάτου και ποικίλων δραστηριοτήτων για όλο το χρόνο.

Η ένταξη μιας υποβαθμισμένης περιοχής στον αστικό ιστό της πόλης, με την εξασφάλιση των απαραίτητων προσβάσεων για ποδήλατα, πεζούς και οχήματα, ώστε η περιοχή να συνδεθεί απρόσκοπτα με την πόλη.

Η δημιουργία ενός νέου υπερτοπικού κέντρου και πόλου έλξης για την πόλη της Πάτρας.

Η μετάβαση σε ένα νέο, βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο.

Η αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και δυνατοτήτων της τοπικής οικονομίας (αναδυόμενες νέες οικονομίες, προώθηση συνεργειών, οικονομική εξωστρέφεια κ.λπ.).

Η εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων (ενσωμάτωση αρχών αειφορίας, βιοκλιματικές μέθοδοι κτλ.).

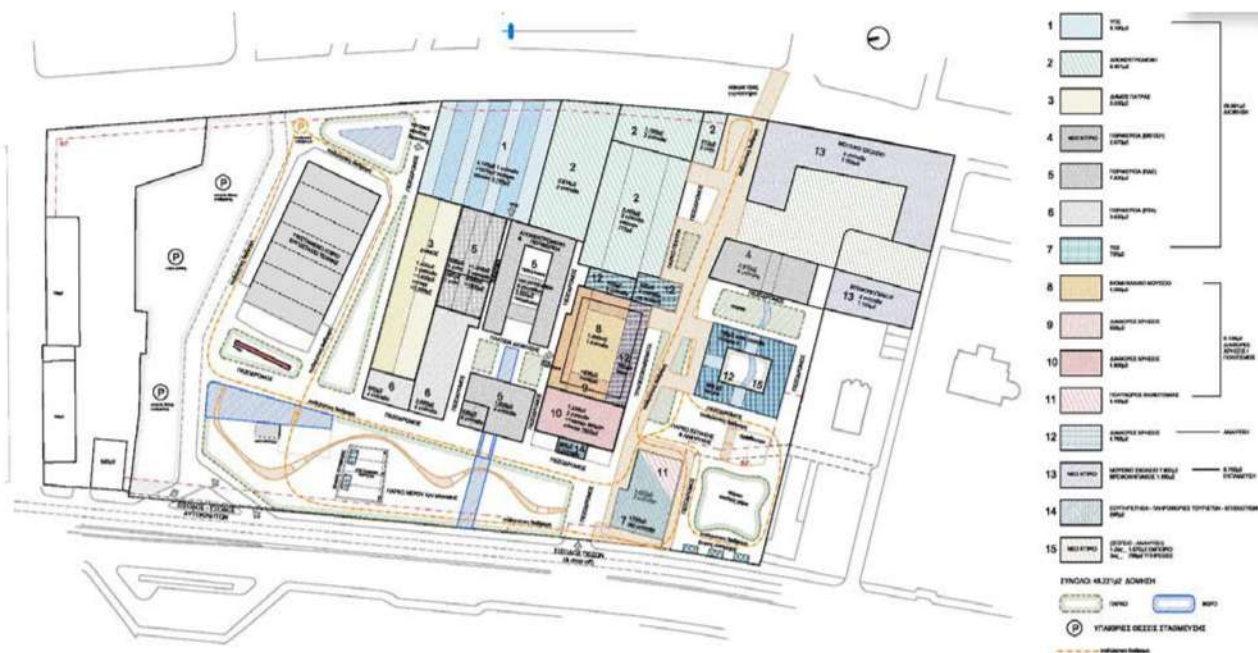
Τέλος, η ένταξη νέων εφαρμογές τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, φιλικές στους πολίτες-χρήστες, λ.χ. περιοχές με δωρεάν wi-fi για πρόσβαση στο διαδίκτυο, διαδραστικοί χάρτες και πίνακες ενημέρωσης για τα δρώμενα και τις περιηγητικές δυνατότητες στην πόλη (infokiosk), κ.ά.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 50.000.000 €

Παρατηρήσεις:

- Διεξάγεται και είναι σε διαδικασία ολοκλήρωσης από το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – Ν.Π.Ι.Δ. σχετικός ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ με ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Γ.Α.».
- Με την Υπ.αρίθμ.252/12.4.2019 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Πατρέων έχει εγκριθεί:
 - ο • Το σχέδιο ανάπτυξης χρήσεων του πρώην Εργοστασίου Χαρτοποιίας Λαδόπουλου σύμφωνα με το σενάριο 2 της τεκμηρίωσης σκοπιμότητας / βιωσιμότητας.
 - ο • Η δωρεάν παραχώρηση χρήσης του χώρου για 30 χρόνια.
- Με την από 22.4.2019 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας έχει εγκριθεί:
 - ο • Το Σχέδιο ανάπτυξης χρήσεων πρώην εργοστασίου Χαρτοποιίας Λαδόπουλου σύμφωνα με το σενάριο 2.
 - ο Η αποδοχή παραχώρησης χρήσης του χώρου του πρώην εργοστασίου της Χαρτοποιίας Λαδόπουλου από το Δήμο Πατρέων για τριάντα (30) χρόνια.

Χαρακτηριστικό	Μέγεθος (σήμερα)
Έκταση ακινήτου	48.788,43 τ.μ.
Έκταση μετά τη ρυμοτομία	43.087,72 τ.μ.
Κάλυψη	22.417,57 τ.μ.
Επιτρεπόμενη κάλυψη	25.852,63 τ.μ.
Διαθέσιμη κάλυψη	3.435,06 τ.μ.
Δόμηση	33.381,51 τ.μ.
Δόμηση (χωρίς το Εργ. Τέχνης)	31.139,76 τ.μ.
Επιτρεπόμενη δόμηση	51.705,26 τ.μ.
Διαθέσιμη Δόμηση	18.323,75 τ.μ.

Εγκεκριμένο Σενάριο Παραχώρησης Χρήσης από τον Δήμο Πατρέων και Αποδοχής από την ΠΔΕ

Άξονας Τουρισμός

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Αγροτουρισμός – πολιτιστικός & αθλητικός τουρισμός (Π.Ε. Ηλείας). Χάραξη αγροτουριστικών -ζωνών αθλητικού και πολιτιστικού τουρισμού

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ.1 (Κύρια): Μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής ψηφιακής συνδεσιμότητας.

ΣΠ.2 (Δευτερεύουσα): Μια πιο πράσινη Ευρώπη, με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε Μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και σε μια πιο ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Κατά τον νέο χωροταξικό σχεδιασμό **προτείνεται η χάραξη ζωνών αγροτουριστικών χρήσεων**. Η αγροτική πεδινή ζώνη των Δ.Ήλιδας και Πηνειού και του Δ.Ζαχάρως είναι περιοχές που προσφέρονται καθώς συνδυάζουν τον αγροτικό χαρακτήρα με την εγγύτητα στην παραλιακή ζώνη.

Επιπλέον **προτείνεται ο σχεδιασμός ζωνών αθλητικού και πολιτιστικού-ιστορικού τουρισμού**.

Ιδανικές περιοχές για ανάπτυξη αυτών των χρήσεων είναι οι περιοχές της Αρχαίας Ολυμπίας και της Αρχαίας Ήλιδας, λόγω της άρρηκτης σύνδεσης ιστορίας και αθλητισμού, η περιοχή του Επικούρειου Απόλλωνα, η Λίμνη Καραμανλή όπου μπορεί να αναπτυχθεί κωπηλατικός τουρισμός σε συνδυασμό με αγροτουριστικές χρήσεις όπως και η περιοχή της Σκαφιδιάς του Κατακόλου που προσφέρεται για τον πολύ δυναμικό τομέα **του καταδυτικού τουρισμού**. Οι ανωτέρω περιοχές αναφέρονται ενδεικτικά καθώς σίγουρα τα προσφερόμενα σημεία του νομού είναι πολύ περισσότερα για ανάπτυξη παρόμοιων χρήσεων.

Προτείνεται, η χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης αγροτουριστικών επιχειρήσεων καθώς και τουριστικών επιχειρήσεων που θα δραστηριοποιούνται στον τομέα του αθλητικού τουρισμού. Τουριστικών επιχειρήσεων που ο σχεδιασμός και η λειτουργία τους θα βασίζεται στους άξονες ελάχιστης ενεργειακής κατανάλωσης και μέγιστης περιβαλλοντικής εναρμόνισης.

Στόχος:

1^{ον} Η αξιοποίηση του υφιστάμενου αγροτικού πλούτου της Π.Ε. Ηλείας και η άμεση διασύνδεσή της με τον Τριτογενή τομέα του τουρισμού με στόχο την αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας της αγροτικής παραγωγής ταυτόχρονα με την ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος.

2^{ον} Η ενίσχυση του ονόματος και του ρόλου της Αρχαίας Ολυμπίας στον παγκόσμιο αθλητικό χάρτη και η προσέλκυση ενός μεγάλου κοινού που ελκύεται από τον αθλητικό τουρισμό.

Άξονας Χωροταξίας - Πολεοδομίας

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

1. Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση και δημιουργία Ειδικού Χωρικού Σχεδίου στην περιοχή της νεοδημιουργηθείσας παραλίμνιας περιοχής Πείρου – Παραπεύρου

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται:

ΣΠ5 (Κύρια): «Προώθηση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές εκτός των αστικών περιοχών».

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Προτείνεται η υλοποίηση μίας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης ή Ειδικού Χωρικού Σχεδίου στην περιοχή της νεοδημιουργηθείσας τεχνητής λίμνης Πείρου – Παραπεύρου. Στην περιοχή δημιουργείται ένα νέο φυσικό περιβάλλον και διαμορφώνει ένα καινούργιο πλαίσιο ανάπτυξης ποικίλων δραστηριοτήτων και φέρνει νέες επιχειρηματικές δυνατότητες.

Στόχος:

Στόχος είναι η χωρική οργάνωση και ανάπτυξη και αξιοποίηση της περιοχής του φράγματος και λίμνης Αστερίου ως μια περιοχή όπου θα αναδεικνύεται η μαγεία της φύσης ενώ παράλληλα θα προωθείται η ήπια τουριστική αξιοποίηση της ευρύτερης περιοχής με σεβασμό στο περιβάλλον αλλά ταυτόχρονα δημιουργώντας συνθήκες για οικονομική ενίσχυση του ντόπιου πληθυσμού με αποτέλεσμα την συγκράτηση του στην περιοχή και την περαιτέρω ανάπτυξη της. Πιο συγκεκριμένα είναι:

- Ανάπτυξη ήπιων/εναλλακτικών μορφών τουρισμού με κατεύθυνση τον οικοτουρισμό, τον πολιτιστικό τουρισμό και με ταυτόχρονες δράσεις προστασίας και ανάδειξης του περιβαλλοντικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και δράσεις σύνδεσης του τουρισμού με την αγροτική παραγωγή και την αγροδιατροφή.
- Ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα με ενσωμάτωση καινοτομικών μεθόδων καλλιέργειας, πιστοποίηση, ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων, δημιουργία κατάλληλων υποδομών κλπ.
- Ανάπτυξη και ολοκλήρωση των απαραίτητων μεταφορικών υποδομών για την καλύτερη προσβασιμότητα και προσπελασιμότητα της περιοχής,
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας την επίτευξη μεγαλύτερης εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας.

- Δράσεις υποστήριξης του κοινωνικά ευάλωτου πληθυσμού και δράσεις για την αναζωογόνηση του πληθυσμού και την υποστήριξη των νέων της περιοχής.

Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου:

Σημαντικό τοπόσημο της περιοχής του Ερυμάνθου αποτελεί πλέον η τεχνητή λίμνη Πείρου – Παραπεύρου αποτέλεσμα της υλοποίησης του εμβληματικού έργου δημιουργίας του αντίστοιχου Φράγματος για την υδροδότησης της ευρύτερης περιοχής.

Με επίκεντρο την Τεχνητή Λίμνη, τον οικολογικό θησαυρό του Ερυμάνθου και ολόκληρου του ορεινού όγκου της Αχαΐας προτείνεται η δημιουργία μίας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης περιοχή της νεοδημιουργηθείσας τεχνητής λίμνης Πείρου – Παραπεύρου. Στην περιοχή δημιουργείται ένα νέο φυσικό περιβάλλον και διαμορφώνει ένα καινούργιο πλαίσιο ανάπτυξης ποικίλων δραστηριοτήτων και φέρνει νέες επιχειρηματικές δυνατότητες. Επειδή ήδη είναι επόμενο να υπάρξει πίεση για την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών επενδύσεων, που ήδη έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους είναι απαραίτητη η χωρική οργάνωση της ευρύτερη περιοχής που θα καθορίσει την ανάπτυξη του οικιστικού περιβάλλοντος, τις χρήσεις γης και τις επιτρεπόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες, την δέσμευση και την ανάπτυξη χώρων για τη δημιουργία χώρων περιπάτου, πεζοπορίας, ποδηλάτου και αναψυχής.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 20.000.0000

Ωριμότητα: Μέτρια

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

2. Ενοποίηση Διαδρομών Πάτρας: Νέο Λιμάνι Πάτρας - Νότιο Πάρκο – Φάρος – Τριών Ναυάρχων – Τριών Συμμάχων (παραλιακά) – Αγίου Νικολάου – Κάστρο – Δασύλλιο - Αρχαίο Ωδείο - Ψηλά Αλώνια Τριών Ναυάρχων – Ρήγα Φεραίου – Παντανάσσης – Πλ. Δημοκρατίας

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται με:

ΣΠ2 (Κύρια): Μια πιο πράσινη, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων.

ΣΠ.4 (Συμπληρωματικά): Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

ΣΠ5 (Συμπληρωματικά): Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Ενοποίηση Διαδρομών Πάτρας: Νέο Λιμάνι Πάτρας - Νότιο Πάρκο – Φάρος – Τριών Ναυάρχων – Τριών Συμμάχων (παραλιακά) – Αγίου Νικολάου – Κάστρο – Δασύλλιο – Αρχαίο Ωδείο - Ψηλά Αλώνια Τριών Ναυάρχων – Ρήγα Φεραίου – Παντανάσσης – Πλ. Δημοκρατίας.

Στόχος:

Οι στόχοι για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και για πράσινη ενέργεια, συμβαδίζουν με πόλεις που ωθούν τους πολίτες στον περιορισμό της χρήσης των ιδιωτικών μέσων μεταφοράς, αλλά και στην αύξηση της κίνησης με τα πόδια, είτε για αναψυχή είτε για άλλους σκοπούς. Ταυτόχρονα, η ασφάλεια όλων των πολιτών, με ιδιαίτερη μέριμνα στην εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων στο θέμα της πρόσβασης εντός του αστικού ιστού, έρχεται σε πρώτο πλάνο μέσα από το σχεδιασμό ολοκληρωμένης ανάπλασης με την ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής και εντός του αστικού ιστού.

Περιγραφή φυσικού αντικείμενου:

Η πόλη της Πάτρας έχει εξαιρετική γεωμορφολογία, όντας στο μεγαλύτερο μέρος της νέας πόλης επίπεδη και με σχετικά εύκολη πρόσβαση με τα πόδια στην παλιά πόλη. Με αυτά τα δεδομένα και δεδομένου ότι το κέντρο της πόλης συγκεντρώνει τη συντριπτική πλειοψηφία της ενεργούς ζωής των πολιτών, αλλά και με

στόχο τη στροφή των πολιτών σε υγιεινούς και περιβαλλοντικά φιλικούς τρόπους απασχόλησης και μετάβασης από τη μία μεριά του κέντρου στην άλλη για κάθε σκοπό, με σεβασμό σε ΑΜΕΑ και συμπεριλαμβανομένης μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης με στόχο την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων στο θέμα της πρόσβασης εντός του αστικού ιστού, προτείνουμε τη δημιουργία του ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ.

Το μονοπάτι αυτό θα ενώνει Νέο Λιμάνι Πάτρας - Νότιο Πάρκο – Φάρος – Τριών Ναυάρχων – Τριών Συμμάχων (παραλιακά) – Αγίου Νικολάου – Κάστρο – Δασύλλιο – Αρχαίο Ωδείο - Ψηλά Αλώνια Τριών Ναυάρχων – Ρήγα Φεραίου – Παντανάσσης – Πλ. Δημοκρατίας.

Εργασίες:

Οι απαιτούμενες εργασίες για την υλοποίηση του έργου είναι οι εξής:

- 1) Κατασκευή Σύνδεσης μεταξύ Φάρου και Τριών Ναυάρχων για Διάβαση πεζών.
- 2) Κατασκευή Σύνδεσης μεταξύ Νοτίου Πάρκου και οδού Αρχ. Ιεροθέου για Διάβαση πεζών.
- 3) Δημιουργία μονοπατιού/Περιποίηση παραλιακού διαδρόμου ενοποίησης Νέου Λιμανιού – Νότιου Πάρκου – Φάρου – Μώλου Αγίου Νικολάου.
- 4) Περιποίηση/Ανακαίνιση σκαλοπατιών στις σκάλες της Πλ. Τριών Ναυάρχων. (υπάρχουσα ΜΕΛΕΤΗ για αποκατάσταση όλων των σκαλών στην Πάτρα).
- 5) Πεζοδρόμηση της οδού Σισίνη και πεζοδρόμηση κομματιού της Αθανασίου Διάκου (βόρεια της οδού Δημ. Γούναρη) για σύνδεση από τα Ψηλά Αλώνια προς το Αρχαίο Ωδείο και αντίστροφα.
- 6) Πεζοδρόμηση της οδού Εισοδίων για σύνδεση από το Αρχαίο Ωδείο προς το Κάστρο και αντίστροφα.
- 7) Ανάπλαση της ιστορικής περιοχής πέριξ της οδού Φρουρίου για σύνδεση του Κάστρου με το Δασύλλιο.
- 8) Ανάπλαση του Δασυλλίου (στήριξη πρανών, ηλεκτροφωτισμός, σηματοδότηση κλπ).
- 9) Πρόβλεψη σε όλη τη διαδρομή για ανεμπόδιστη πρόσβαση και μετακίνηση των ΑΜΕΑ.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: Για την εκτίμηση του κόστους των παραπάνω εργασιών απαιτείται Μελέτη.

Ωριμότητα: Χαμηλή

Διάγραμμα:

Τίτλος Προτεινόμενης Παρέμβασης:

3. Ενοποίηση σημείων ενδιαφέροντος και ανάπλασης της περιοχής πέριξ του αρχαιολογικού μουσείου πατρών

Συνάφεια με τους Στόχους Πολιτικής:

Η προτεινόμενη παρέμβαση σχετίζεται με την :

ΣΠ5 (Κύρια):Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών.

ΣΠ2 (Συμπληρωματικά) : Μια πιο πράσινη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σε μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη, μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Περιγραφή Προτεινόμενης Παρέμβασης:

Η Ενοποίηση σημείων ενδιαφέροντος και ανάπλασης της περιοχής πέριξ του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών .

Στόχος:

- Η ανάδειξη των στρατηγικών πλεονεκτημάτων της περιοχής σε διεθνές επίπεδο, στην αναβάθμιση της χωρικής της ένταξης και της σύνδεσής της με άλλους σημαντικούς πόλους, στην εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητά της, στη βιώσιμη αστική και οικιστική της ανάδειξη και την προστασία και ανάδειξη του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού της πλούτου.
- Η υποστήριξη μέσα από ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις στην πόλη, που στοχεύουν στην ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων.
- Η βελτίωση των αστικών λειτουργιών και συνδέσεων μέσω της προώθησης των αρχών της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- Η προώθηση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.
- Η προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και μείωσης των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου μέσα από την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και αστικών υποδομών.

Περιγραφή φυσικού αντικειμένου:

Η ανάπλαση της περιοχής πέριξ του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών και η ενοποίηση των σημείων αρχιτεκτονικού, ιστορικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος που εντοπίζονται σε ακτίνα 500 μ. από αυτό, με σκοπό την ανάδειξη, και αξιοποίηση της περιοχής και την αύξηση του προσβάσιμου δημόσιου χώρου.

Η αποκατάσταση, ενεργειακή αναβάθμιση και αναβίωση του διατηρητέου κτιρίου της περιοχής.

Η σύνθεση ενός δικτύου δράσεων και εμπειριών στην περιοχή μελέτης για τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες της πόλης.

Η ομαλή ροή των επισκεπτών του Μουσείου Πατρών εντός του περιβάλλοντος χώρου του όσο και την προσβασιμότητά τους από και προς αυτό, την Ρωμαϊκή Γέφυρα και τα πέριξ δημόσια κτίρια.

Η οργάνωση ενός νέου πλέγματος αστικών υπαίθριων λειτουργιών περιμετρικά των υφιστάμενων κτιρίων που θα συμβάλει στη διαμόρφωση της περιοχής ως ένας νέος αστικός πόλος με υπερτοπικό χαρακτήρα-τοπόσημο, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής αναδεικνύοντάς τα με ενδιαφέρουσες περιπατητικές διαδρομές.

Η οργάνωση την κυκλοφορία των οχημάτων (ΙΧ, μοτοσυκλετών, αστικών λεωφορείων) και των ποδηλάτων καθώς και των θέσεων στάσης και στάθμευσής τους με τρόπο που να εξασφαλίζεται η ομαλή διέλευση και η ασφάλεια τόσο των οδηγών όσο και των διερχόμενων.

Τέλος ο ανασχεδιασμός με βάσει τις αρχές της αειφορίας με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βιοκλιματική λειτουργία των αστικών υπαίθριων χώρων (λ.χ. ενεργειακή αυτονομία, επιλογή κατάλληλων φυτεύσεων, χρήση οικολογικών υλικών κλπ) και η επαναπροσέγγιση με σεβασμό στις υφιστάμενες περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, χρήσεις και δραστηριότητες.

Προτεινόμενο κόστος παρέμβασης: 30.000.000 €

Παρατηρήσεις:

Έχει διεξαχθεί και ολοκληρωθεί από το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ σχετικός πανελλήνιος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός ιδεών με απονομή βραβείων με τίτλο «Μελέτη Ενοποίησης Σημείων Ενδιαφέροντος και Ανάπλασης Της Περιοχής Πέριξ του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών».